
Vergaderjaar 2025–2026

---

36 915A

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Mobiliteitsfonds (A) voor het jaar 2026
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:
de begrotingsstaat voor het Mobiliteitsfonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat

V.P.G. Karremans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende eerste suppletoire begroting voor het Mobiliteitsfonds zijn gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën. Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016, [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting:

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009, Kamerstukken II 2009–2010, 32 123 A, nr. 8);
- Het inzicht in de budgetten van de verkenningen en planuitwerkingprogramma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT-tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag en -behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd.

- Allereerst is de begrotings(wet)staat voor het Mobiliteitsfonds voor het jaar 2026 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld;
- Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee is in één oogopslag de inhoud van dit wetsvoorstel helder.
- Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 3) worden alle beleidsmatig relevante meerjarige mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven in tabel 1.
- De toelichting over de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.1) is onder het kopje 'verdiepingsbijlage' nader uiteengezet. De mutaties op de kasbudgetten worden in de verdiepingsbijlage op het artikelniveau voor de volledige looptijd van het fonds, tot en met

- 2039, inzichtelijk gemaakt.
- Ten slotte zijn bij de projectoverzichten (paragraaf 4.2) van dit wetsvoorstel, de MIRT-projecttabellen met de realisatieprojecten en de verkenningen en planuitwerkingprogramma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT-tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen, of van een wijziging groter dan één jaar in de oplevering van het project.

Verdiepingsbijlage

In de Ontwerpbegroting 2026 is aangegeven dat op het Mobiliteitsfonds de verdiepingsbijlage voor het laatst werd gepresenteerd (conform de Rijksbegrotingsvoorschriften). Tijdens het Wetgevingsoverleg Begrotingsonderzoek (WGO) over de lenW begrotingen 2026 heeft de vorige minister toegezegd om dit voorjaar 2026 met de minister van Financiën in overleg te treden over de terugkeer van de verdiepingsbijlage. Conform de [Toezegging bij Begrotingsonderzoek Infrastructuur en Waterstaat | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#) is met het ministerie van Financiën afgesproken om de verdiepingsbijlage op artikelniveau te presenteren voor de fondsen. Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.1) door middel van een meerjarige mutatietafel op artikelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit geldt voor de volledige looptijd van het fonds.

Budgetflex

Gezien het specifieke karakter en samenhang van de begrote uitgaven op het Mobiliteitsfonds wordt de budgetflexibiliteit op de volgende manier berekend. Als juridisch verplichte uitgaven worden beschouwd: realisatieprojecten en programma's, DBFM-contracten, apparaatsuitgaven en Exploitatie, Onderhoud en Vernieuwing (Instandhouding). De projecten en programma's die in de planuitwerkings- en verkenningsfase zitten, worden gezien als bestuurlijk gebonden. (Risico)reserveringen zijn beleidsmatig gereserveerd. De generieke investeringsruimte wordt aangemerkt als vrij te besteden/niet juridisch verplicht.

Realistisch ramen en overprogrammering Mobiliteitsfonds

Bij de Voorjaarsnota 2025 is, in het kader van een pilot, de overprogrammering verhoogd om te bezien of dit leidt tot betere uitputtingscijfers en daarmee tot een realistischer begroting. Bij deze pilot is geen sprake geweest van het remmen in productie, oftewel verschuiven van programmering.

In 2025 was sprake van een nadelig saldo op het Mobiliteitsfonds (MF), doordat de realisatie hoger was dan het beschikbare kasbudget. Uw Kamer is hierover onder meer bij de 2^e suppletoire begroting 2025 geïnformeerd. Conform de Comptabiliteitswet wordt een tekort in jaar t ten laste gebracht van het kasbudget in jaar t+1, waardoor kasbudget uit 2026 (jaar t+1) nodig is om de overschrijding in 2025 (jaar t) te dekken. Door het inhouden van de prijsbijstelling, eerdere kasschuiven naar latere jaren (o.a. bij de Ontwerpbegroting 2025 en de Voorjaarsnota 2025), tegenvallers in de uitvoering en door het nadelige saldo (overschrijding) over 2025, stonden de kasbudgetten niet meer in de juiste verhouding tot de programmering.

Om nieuwe overuitputting te voorkomen en de begroting in een stabielere ritme te plaatsen wordt daarom kasbudget van circa € 300 miljoen naar 2026 en circa € 250 miljoen naar 2027 geschoven. Daarnaast schuift het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een deel van de

programmering uit beide jaren door naar latere jaren. Hiermee sluiten budget en programmering beter op elkaar aan wordt de overprogrammering stapsgewijs weer afgebouwd tot een beheersbaar niveau. De benodigde kasbudgetten voor 2026 en 2027 worden gedekt door middelen uit 2028 en 2029. Er wordt niet geschoven uit de periode 2032 en verder, zodat het kaskader langjarig stabiel blijft. Dit is in lijn met het coalitieakkoord en biedt langjarige stabiliteit voor de uitvoeringsorganisaties op het Mobiliteitsfonds: Rijkswaterstaat en ProRail.

Bij Ontwerpbegroting 2027 en Voorjaarsnota 2027 worden de beschikbare budgetten voor 2028 en verder in de juiste verhouding tot de programmering gezet op basis van onder andere de laatste informatie van de uitvoeringsorganisaties.

Coalitieakkoord Jetten-I

Op 30 januari 2026 is het coalitieakkoord Jetten I gepresenteerd. In deze voorliggende suppletoire begroting zijn de budgettaire gevolgen van dit akkoord verwerkt. In paragraaf is een nadere toelichting hierover opgenomen. Dit betreft met name de verwerking van de taakstellingen uit het coalitieakkoord. Het volledige budgettaire beeld voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor wat betreft de verwerking van de taakstellingen is een overzicht opgenomen op de beleidsbegroting HXII.

2 Producten

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Kaderrelevante mutaties Mobiliteitsfonds	Artikelnnummer	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030	Uitgaven 2031	Uitgaven 2032-2039
Vastgestelde begroting 2026		10.466.456	10.861.189	10.691.293	10.882.072	10.883.270	9.796.784	75.709.475
Mutaties coalitieakkoord								
1 Efficiency taakstelling	12 en 15		- 6.110	- 12.242	- 18.141	- 23.901	- 23.901	- 191.208
2 Taakstelling Vernieuwing Rijksdienst/SI agvaardige overheid	12 en 15				- 21.571	- 53.931	- 53.931	- 431.448
Belangrijke suppletoire mutaties								
3. Bijdragen Derden	divers	- 59.968	471	1.910	- 11.500	1.956		- 2.079
4. Overboekingen Beleidsbegroting HXII	divers	- 76.534	119.422	86.991	- 37.622	- 29.851	- 32.540	- 69.866
a. Brede Doeluitkering (BDU)	divers	- 63.603						
b. Minregel Vrachtwagen heffing	11	31.695	138.784	116.521				
c. Overige overboeking en HXII	divers	- 44.626	- 19.362	- 29.530	- 37.622	- 29.851	- 32.540	- 69.866
5. DBFM-conversie	12	- 17.577	- 718.122	- 321.262	4.774	16.049	17.976	628.042
6. Overboeking naar andere ministeries	divers	- 55.893	- 6.973	- 10.008	- 10.193	- 7.083	- 6.358	- 12.090
a. Defensie: ERTV's Zuid en Midden	15	- 12.455						0
b. PF: Maaslijn	12	- 34.300						
c. Overige overboeking en naar andere ministeries	divers	- 9.138	- 6.973	- 10.008	- 10.193	- 7.083	- 6.358	
7. Actualisering Ontvangsten	divers	3.174	8.206	- 7.043	- 181	592	- 4.139	- 609
8. Kaderaanpassing Voorjaarsbesl	divers	300.000	250.000	- 275.000	- 275.000			

Tabel 2 Belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2026 (Eerste suppletore begroting) (bedragen x € 1.000)

Kaderrelevante mutaties Mobiliteitsfonds	Artikelnnummer	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030	Uitgaven 2031	Uitgaven 2032-2039
uitvorming 2026								
9. Saldo 2026 uitgaven	divers	36.327						
10. Loon-en Prijsbijstelling 2026	divers	274.505	285.539	207.370	209.254	208.739	177.076	1.113.502
a. Loonbijstelling 2026		31.282	30.906	29.887	29.925	28.916	28.504	194.109
b. Prijsbijstelling 2026		243.223	254.633	177.483	179.329	179.823	148.572	919.393
Stand 1e suppletore begroting 2026		10.870.490	10.793.622	10.362.009	10.721.892	10.995.840	9.870.967	75.630.217

Tabel 3 Belangrijkste suppletore ontvangstenmutaties 2026 (Eerste suppletore begroting) (bedragen x € 1.000)

Kaderrelevante mutaties Mobiliteitsfonds	Artikelnummer	Ontvangsten 2026	Ontvangsten 2027	Ontvangsten 2028	Ontvangsten 2029	Ontvangsten 2030	Ontvangsten 2031	Ontvangsten 2032-2039
Vastgestelde begroting 2026		482.208	307.339	332.234	307.254	317.107	356.721	2.634.030
Belangrijkste suppletore mutaties								0
1. Bijdragen Derden	divers	- 59.968	471	1.910	- 11.500	1.956	0	- 2.079
2. Actualisering Ontvangsten	divers	3.174	8.206	- 7.043	- 181	592	- 4.139	- 609
3. Saldo 2025	divers	36.327						
a. Saldo Ontvangsten	divers	200.239						
b. Nadelig Saldo 2025	18	- 163.912						
Stand 1e suppletore begroting 2026		461.741	316.016	327.101	295.573	319.655	352.582	2.631.342

Toelichting

De toelichtingen bij de uitgavenmutaties gelden ook voor de ontvangstenmutaties.

1. Efficiency Taakstelling: Dit betreft de inpassing van het aandeel van het MF voor de Efficiencytaakstelling, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I. De taakstelling is - € 6,1 miljoen in 2027 en loopt op tot een structurele bedrag van - € 23,9 miljoen vanaf 2030. Voor nadere informatie over deze taakstelling wordt verwezen naar de eerste suppletore beleidsbegroting HXII, paragraaf 2.3. Hier staat een overzicht van alle ingeboekte taakstellingen van het Kabinet Jetten-I.
2. Taakstelling Vernieuwing Rijksdiensten: Dit betreft de inpassing van het aandeel van

Hoofdstuk XII voor de aanvullende taakstelling in het kader van de vernieuwing van de rijksdienst en een slagvaardige overheid, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I. De taakstelling is - € 21,6 miljoen in 2029 en loopt op tot een structurele bedrag van - € 53,9 miljoen vanaf 2030. Voor nadere informatie over deze taakstelling wordt verwezen naar de eerste suppletoire beleidsbegroting HXII, paragraaf 2.3. Hier staat een overzicht van alle ingeboekte taakstellingen van het Kabinet Jetten-I.

3. Bijdragen Derden: Dit betreft de wijziging van diverse bijdragen van derden aan het Mobiliteitsfonds voor het Hoofdwegennet, Spoorwegennet en het Hoofdvaarwegennet. In de artikelsgewijze toelichting en verdiepingsbijlage worden deze bijdragen nader toegelicht en getoond;
4. Overboekingen beleidsbegroting HXII: Voor de uitvoering van verschillende programma's is in 2026, is € 76,5 miljoen overgeboekt naar Hoofdstuk XII van de Rijksbegroting, de beleidsbegroting van lenW. In de artikelsgewijze toelichting en verdiepingsbijlage worden de specifieke overboekingen naar de beleidsbegroting HXII nader toegelicht. Hieronder wordt stilgestaan bij de grootste overboekingen na 2026 vanuit het Mobiliteitsfonds naar de beleidsbegroting HXII:
  - Brede Doeluitkering (BDU): Dit betreffen de overboekingen vanuit het Mobiliteitsfonds naar Hoofdstuk XII ten behoeve van de Brede Doeluitkering. Gaat in totaal om € 63,6 miljoen in 2026. Minregel Vrachtwagenheffing: Dit betreft een groot deel van de terugbetaalde kosten tot en met 2025 voor de vrachtwagenheffing van in totaal € 287 miljoen. Er resteert hiermee nog € 113 miljoen om de minregel volledig op te heffen. Intentie is om dit bij de Ontwerpbegroting 2027 te doen, want vanaf medio 2026 start de vrachtwagenheffing en lopen de kosten via daadwerkelijk via artikel 15 van de beleidsbegroting HXII.
  - Overige overboekingen HXII: Dit betreffen de overige overboekingen vanuit het Mobiliteitsfonds naar HXII, waaronder de € 77,7 miljoen voor de dekking van structurele problematiek op Hoofdstuk XII rondom mobiliteit en luchtvaart.
5. DBFM-conversie: In juli 2025 is het DBFM-contract voor het project ViA15 (A12/A15 Ressen-Oudbroeken) getekend. Als gevolg hiervan wordt bij deze 1^e suppletoire begroting de omzetting naar een geïntegreerd budget verwerkt volgens de staande DBFM werkwijze. Hiertoe worden de aanleg, tol en exploitatie- en onderhoudsbudgetten ingeleverd bij het ministerie van Financiën en ontvangt lenW

- een meerjarig beschikbaarheidsvergoeding terug.
6. Overboekingen naar andere ministeries: Dit betreffen de overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken voor de periode 2026 tot en met 2039. In totaal gaat het om circa € 108,6 miljoen. Hieronder worden de grootste overboekingen benoemd:
    - Defensie ERTV's: Met ingang van 2021 is de noodsleephulp op de Noordzee door de Kustwacht Nederland uitgebreid om de veiligheid ten behoeve van Windenergie op Zee te waarborgen. De betreffende schepen (ERTV Zuid en ERTV Midden) huurt de Kustwacht bij de Rijksrederij voor 2026. Dit betreffen de kosten van € 12,5 miljoen die worden overgeboekt.
    - Provinciefonds Maaslijn: Dit betreft de overboeking van € 34,3 naar het Provinciefonds voor de DU ten behoeve voor het project Maaslijn.
  7. Actualisering ontvangsten: bij de eerste suppletoire begroting 2026 zijn de programmaringen aan zowel de uitgaven- als de ontvangstenkant geactualiseerd op het MF. Bij de artikelsgewijze toelichting zijn de actualisaties van de programmering op zowel de uitgaven als ontvangsten uitgebreid toegelicht.
  8. Kaderaanpassing MF Voorjaarsbesluitvorming 2026: Na verwerking van het nadelig saldo, de geactualiseerde programmering van de diensten en inpassen van de tegenvallers ontstond er een onevenwichtige meerjarige programmering, waarbij te veel programma stond tegenover te weinig budget per jaar: de overprogrammering werd hierdoor te hoog. Om dit te beheersen zijn afspraken gemaakt met het ministerie van Financiën, waarbij bij de Voorjaarsnota 2026 de nadruk ligt op de eerste twee uitvoeringsjaren. Er wordt generaal circa € 300 miljoen naar 2026 en circa € 250 miljoen naar 2027 geschoven. Daarnaast schuift het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een deel van de programmering uit beide jaren door naar latere jaren. Hiermee sluiten budget en programmering beter op elkaar aan en wordt de overprogrammering afgebouwd.
  9. Saldo 2026: De begroting van het Mobiliteitsfonds vertoont over het jaar 2026 een nadelig saldo van € 163,9 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het nadelig saldo wordt in 2026 als verlaging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverlaging ook het volledig nadelig saldo op de juiste uitgaven-

en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnisch verwerkt. Op de uitgaven is € 36,3 miljoen in 2025 niet tot realisatie gekomen en via het saldo doorgeschoven naar 2026. De ontvangsten worden verhoogd in 2026 met € 200,2 miljoen in verband met niet-ontvangen middelen in 2025. Dit leidt tot een nadelig saldo van € 163,9 miljoen.

10. Loon- en Prijsbijstelling 2026: Dit betreft de toevoeging van de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2026. In de MJN26 is besloten dat een deel van de prijsbijstelling tranche 2026 vanaf 2028 wordt ingehouden ter dekking van Rijksbrede problematiek. De middelen worden bij de eerste suppletoire begroting 2026 op artikel 11.04 geparkeerd. Bij de Ontwerpbegroting 2027 worden deze gelden verdeeld over de budgetten van de projecten en programma's welke geïndexeerd moeten worden. Voor de loonbijstelling geldt dat het voormalig Kabinet Schoof-I heeft besloten om een nullijn vanaf 2026 in te voeren. Het huidige kabinet Jetten-I heeft deze nullijn niet teruggedraaid. De te ontvangen loonbijstelling voor sector Rijk en externe inhuur is daarom niet uitgekeerd

Tabel 4 Belangrijke mutaties onder het kader MF (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Mutaties onder kader Mobiliteitsfonds	Artikel(on derdeel)	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030	Uitgaven 2031	Uitgaven 2032-2039
1. Dekkingsopgave Mobiliteitsfonds								
Totale opgave		572.505	480.314	488.388	278.928	100.654	53.987	479.133
	12	419.573	284.540	15.150	15.150	20.150	15.000	232.369
	13	47.584	69.895	459.921	257.200	66.100	23.900	134.600
	15	86.814	115.589	9.795	1.700	9.800	9.800	71.618
	17	7.802	5.173					
	HXII	10.732	5.117	3.522	4.878	4.604	5.287	40.546
Totale dekking		- 32.326	- 8.460	- 6.198	- 6.262	163.982	- 80.000	2.156.681
Reservering Instandhouding	11.03							- 223.832
Generieke investeringsruimte	11.04	- 32.326	- 8.460	- 6.198	- 6.262	- 163.982	- 80.000	1.932.849

Toelichting

Op het Mobiliteitsfonds zijn er diverse tegenvallers in de uitvoering gemeld en verwerkt in de eerste suppletoire begroting 2026. De totale dekkingsopgave op het Mobiliteitsfonds is € 2.454 miljoen. Deze zijn visueel uitgewerkt in bovenstaande tabel en kort beschreven in de tekst hieronder. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

1. Dekking Mobiliteitsfonds: de dekking voor de opgave binnen het Mobiliteitsfonds komt uit de Generieke investeringsruimte (€ 2.230 miljoen), inclusief de Risicoreservering Prijsstijgingen en de Reservering Instandhouding (€ 224 miljoen).
2. Dekkingsopgave Mobiliteitsfonds: De totaalopgave betreft € 2.454 miljoen. De volgende bedragen worden per modaliteit

overgeboekt naar de uitvoeringsartikelen:

- Hoofdwegennet: de totale opgave op het Hoofdwegennet is € 1.002 miljoen
- Spoorwegen: de totale opgave voor Spoorwegen is € 1.059 miljoen.
- Hoofdvaarwegennet: de totale opgave voor het Hoofdvaarwegennet is € 305 miljoen.
- Megaprojecten Verkeer en Vervoer: de totale opgave voor Megaprojecten Verkeer en Vervoer is € 13 miljoen.
- Beleidsbegroting HXII: de opgave voor de problematiek op HXII is in totaal € 75 miljoen. Het gaat bijvoorbeeld over het dekken van de programma EUMETSAT van het KNMI (€ 16,7 miljoen) en de wettelijke verordeningen Digitale Transport Strategie (€ 34,4 miljoen).

3 Productartikelen

3.1 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 11 (Eerste suppletore begroting) (bedragen x € 1.000)

11	Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Ontwerp-begroting 2026 (1)	Mutaties via NvW amendementen (2)	Vastgestelde begroting (3)=(1+2)	Mutaties suppletore begroting (4)	Stand 1e suppletore begroting (5)=(3+4)	Mutaties 2027	Mutaties 2028	Mutaties 2029	Mutaties 2030	Mutaties 2031
Verplichtingen											
		515.463	-4.000	511.463	149.698	361.765	1.546.459	885.415	615.028	191.741	621.479
Uitgaven											
		287.151	-4.000	283.151	55.018	338.169	-268.771	-7.201	312.862	513.521	90.672
waarvan juridisch verplicht											
11.01			53.320							359.311	359.311
	53.320	0	0	-46.322	6.998	-235.078	-13.100	-21.897	-26.372	1	1
11.02											
11.03	168.435	-4.000	164.435	-109.580	54.855	-180.886	-225.163	-	-	-	-
								428.357	483.106	465.715	465.715
11.03.01	3	0	3	1	4	-1.934	0	0	0	0	0
11.03.02	48.071	-4.000	44.071	-35.285	8.786	-50.206	-26.602	-67.175	-38.878	72.138	72.138
11.03.03	120.361	0	120.361	-74.296	46.065	-128.746	-198.561	-	-	-	-
								361.182	444.228	537.853	537.853
11.04	65.396	0	65.396	210.920	276.316	147.193	231.062	137.392	-4.043	197.076	20.000
Ontvangsten											
11.09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting Verplichtingen

De verplichtingen nemen bij de eerste suppletore begroting in 2026 af met € 149,7 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de

hieronder benoemde uitgavenmutaties. De uitzonderingen hierop zijn:

- Op 11.01 verkenningen wordt er voor de Oude Lijn additioneel € 138,0 miljoen verplichtingen weggeschoven uit 2026 , omdat de verplichtingen in een ander ritme nodig zijn de kasuitgaven. Deze verplichtingen zijn terechtgekomen in de jaren 2028 tot en met 2030.
- Op 11.01 verkenningen wordt € 55,2 miljoen overgeboekt van Knooppunt OV Nijmegen naar Station Nijmegen Fietsenstalling toeschuift. De overboeking op verplichtingen vindt volledig plaats in 2026, waardoor € 53,4 miljoen meer aan verplichtingen wordt verschoven in 2026 ten opzichte van de kas.
- Het overige deel bestaat uit diverse kleinere verplichtingenafwijkingen (€ - 11,5 miljoen).

Uitgaven

Realistisch Ramen artikel 11 Mobiliteitsfonds

Bij de eerste suppletoire begroting 2026 is er net zoals de vorige begrotingsstukken kritisch gekeken naar de uitgavenramingen op alle artikelen, zo ook op artikel 11. Hierdoor is de programmering bij de verschillende artikelonderdelen op artikel 11 geactualiseerd. Dit wordt toegelicht onder de kopjes 'actualisering programmering'.

11.01 Verkenningen

In 2026 is dit artikelonderdeel met circa € 46,3 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de actualisering van de programmering (- € 44,5 miljoen) en overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF (- € 1,7 miljoen)

Actualisering van de programmering

De programmering op de verkenningprojecten is geactualiseerd. Voor artikelonderdeel 11.01 gaat om de volgende programmeringschuiven:

- Station Groningen: er wordt geen besluitvorming verwacht voor het einde van 2027, waardoor de programmering uit 2026 en 2027 wordt verschoven naar 2028 en 2029. Het gaat om € 36,9 miljoen uit 2026 en € 56,7 miljoen uit 2027.
- HOV Leiden Zoetermeer: de programmering uit 2026 en 2027 wordt verschoven naar 2028 en 2029. Het gaat om € 10 miljoen uit 2026 en € 5,9 miljoen uit 2027.

Overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF

Dit betreft voornamelijk de overboeking naar artikel 13 voor Station Nijmegen Fietsenstalling van € 55,2 miljoen, waarvan € 1,8 miljoen in 2026.

11.03 Reserveringen

Dit artikelonderdeel is verlaagd met € 109,5 miljoen in 2026. Dit komt door de actualisering van de programmering (€ 22,6 miljoen), overboekingen binnen artikel 11 (- € 11,3 miljoen), overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF (- € 114,1 miljoen), overboekingen naar de beleidsbegroting XII (- € 2,5 miljoen) en de technische verwerking van het saldo 2025 (- € 4,3 miljoen).

Actualisering van de programmering

- Multimodaal Metropool Eindhoven: er schuift € 54,6 miljoen van 2028 t/m 2032 naar 2026 (€ 44,5 miljoen) en 2027 (€ 10,0 miljoen) vanwege de overboeking van € 76,1 miljoen naar artikel

- 12 Hoofdwegennet, omdat een groot deel van het budget via de SPUK regeling Slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023–2027 in 2026 wordt overgeboekt naar de regio. Dit betreft een BO MIRT afspraak (januari 2026).
- Ontsluiting Woningbouw: er schuift na actualisatie van de programmering € 15,0 miljoen vanuit 2026 naar de periode 2027 t/m 2030.
  - Lelylijn: om de overprogrammering te drukken is er kritisch naar de planningen gekeken. Op de reservering Lelylijn schuift er naar aanleiding daarvan nog € 3,6 miljoen. door uit 2026 naar 2028 t/m 2030.

Overboekingen binnen artikel 11

- Voor een faseovergang van op het project Nedersaksenlijn Reserveringen wordt € 1.999,6 miljoen overgeboekt naar 11.01 Verkenningen, waarvan € 6,0 miljoen in 2026.
- Het restant wordt verklaard door diverse kleinere mutaties (€ 5,3 miljoen)

Overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF

- De hierboven benoemde overboeking van € 76,1 miljoen naar artikel 12 Hoofdwegennet, voor Multimodaal Metropool Eindhoven
- Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur: er wordt € 44,7 miljoen overgeboekt naar artikel 12 Hoofdwegennet, voor het opschalen van duurzame technieken voor asfalt, waarvan € 15,7 miljoen in 2026
- WoMo II AP middelen: er wordt € 1,5 miljard overgeboekt naar artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's, bestemd voor Grootschalige Woningbouwgebieden en Woningbouw op Korte Termijn (WoKT). In 2026 betreft dit € 19,0 miljoen.
- HOV4: Vanuit het programma WoMo wordt medio 2026 een nieuwe regeling genaamd 'Tijdelijke regeling specifieke uitkering woningbouw en mobiliteit' gepubliceerd, waarvoor in totaal € 146,5 miljoen. In 2026 betreft dit € 35,6 miljoen.

Overboekingen beleidsbegroting XII

- Overboekingen Caribisch Nederland: Voor Caribisch Nederland wordt in 2026 een bijzondere uitkering verleend. Het betreft het Meerjarenplan Saba. Bij de budgetreserveringen voor Caribisch Nederland wordt de reservering voor de jaren 2027–2030 naar voren gehaald en via HXII als bijzondere uitkering in 2026 aan Saba overgemaakt, zodat het wegenprogramma kan worden gecontinueerd. In totaal zal € 4,6 miljoen worden overgeboekt inclusief indexatie.
- Het restant wordt verklaard door diverse kleinere mutaties (€ 2,1 miljoen)

Saldo 2025

- Voor uitgaven op het asfaltdossier die waren voorgefinancierd door RWS, is € 4,3 miljoen uit 2026 overgeboekt naar 2025.

11.04 Generieke Investeringsruimte

Dit artikelonderdeel is verhoogd met € 210,9 miljoen in 2026. Dit komt door de actualisering van de programmering (€ 651,9 miljoen), bijdragen derden (- € 152,2 miljoen), overboekingen binnen het artikel (€ 5,3 miljoen), overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF (- € 571,1 miljoen), overboekingen van de beleidsbegroting XII (€ 16,1 miljoen), overboekingen naar andere departementen (- € 34,3

miljoen) de technische verwerking van het saldo 2025 (€ 21,5 miljoen), overboekingen naar het Deltafonds (- € 0,8 miljoen) en de Loon-en Prijsbijstelling 2026 (€ 274,5 miljoen).

Actualisering van de programmering

- In de begroting op Hoofdpijnen is de interne dekkingsopgave 2026 op het Mobiliteitsfonds uiteengezet. € 2.454 miljoen van deze opgave wordt gedekt uit de generieke investeringsruimte. De dekking stond in een ander ritme dan nodig was voor de opgave. Hierdoor is een programmeringsschuif doorgevoerd, met als resultaat dat € 533,6 miljoen van de dekking uit de generieke investeringsruimte naar 2026 is geschoven.
- Daarnaast wordt € 144,2 miljoen verschoven uit 2039 naar 2026, ter dekking van de lagere ontvangsten op de HSL-heffing.
- Daarnaast wordt er € 34,3 miljoen verschoven uit 2037 naar 2026, in verband met een overboeking naar het Provinciefonds
- Verder zijn de risicoreserveringen geactualiseerd, waardoor er uit 2026 € 60,2 miljoen naar latere jaren toe is geschoven om het ritme van de risicoreserveringen aan te sluiten bij de budgetbehoefte. Deze risicoreserveringen zijn niet meer in 2026 nodig.

Bijdragen derden

De HSL-ontvangsten komen niet meer binnen in 2026. Hierdoor worden de ontvangsten negatief bijgesteld. Voor de HSL-heffing gaat het om € 144,2 miljoen in 2026. Hiervoor schuift budget uit 2039 naar 2026. Daarnaast vind er nog een bijdrage van € 8,5 miljoen plaats voor de HRN-concessie.

Overboekingen naar de uitvoeringsartikelen op het MF

Overboekingen voor de dekkingsopgave MF (€ - 571,1 miljoen): deze overboekingen zijn gedaan in het kader van de dekkingsopgave MF. Het gaat om bijvoorbeeld tegenvallers op de excessieve prijsstijgingen (€ 261,8 miljoen), gemiste prijsbijstelling tranche 2025 (€ 169,7 miljoen), compensatie voor het deels terugdraaien van besparingen die in het Basis Kwaliteitsniveau (€ 68,0 miljoen) en PHS Amsterdam (€ 31,2 miljoen).

Overboekingen van de beleidsbegroting XII

- Terugbetaling Vrachtwagenheffing: er gaat in totaal € 287 miljoen terug naar de vrije investeringsruimte van het MF, waarvan € 31,7 miljoen in 2026. De minregel op de Vrachtwagenheffing was bij de Ontwerpbegroting 2026 € 400 miljoen. Dit budget wordt ingezet om de realisatiekosten voor het project te dekken voorafgaand aan de start van de heffing in juli 2026. Tot 2026 is er € 287 miljoen uitgegeven voor de realisatie van het project. Gezien er voor Vrachtwagenheffing per 2026 ontvangsten binnenkomen op de beleidsbegroting HXII wordt dit deel van de minregel al opgeheven. De definitieve uitgaven van het budget kunnen pas vastgesteld worden als de realisatiefase in juli 2026 afgerond is. Het streven is om het laatste deel van deze minregel met de Ontwerpbegroting 2027 definitief op te heffen op het Mobiliteitsfonds.
- Voor de dekkingsopgave wordt € 9,3 miljoen overgeboekt naar HXII. Het gaat om € 5,8 miljoen voor de kosten van de aanpak voor de zonnepanelen-problematiek rondom Schiphol en € 3,5 miljoen overgeboekt voor de Digitale Transport Strategie, vanwege twee Europese verordeningen waaraan voldaan moet worden.

- Het restant wordt verklaard door diverse kleinere overboekingen (- € 6,3 miljoen).

Overboekingen naar andere departementen

Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds voor het project Maaslijn. Het Rijk staat garant voor 50% van de meerkosten voor Arriva, die een gevolg zijn van vertraagde elektrificatie. Vooruitlopend op definitieve vaststelling van de meerkosten wordt € 34,3 miljoen beschikbaar gesteld aan de provincie Limburg.

Saldo 2025

Op de generieke investeringsruimte zijn diverse budgetten in 2025 niet tot besteding gekomen. De totaalsom van deze middelen is € 21,5 miljoen. Het gaat voornamelijk om een meevaller bij de TVOV (€ 6,0 miljoen) die was teruggeboekt bij de NJN 2025 en niet is uitgegeven in 2025 en het doorschuiven van € 8,5 miljoen voor de HRN-concessie. Daarnaast gaat het om een aantal risicoreserveringen (€ 7,0 miljoen), die niet meer nodig waren in 2025. De middelen zijn in 2026 toegevoegd aan artikelonderdeel 11.04 Generieke investeringsruimte om de meerjarige omvang van de budgetten in stand te houden.

Loon- en Prijsbijstelling 2026

Dit betreft de toevoeging van de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2026, waarvan € 274,5 miljoen in 2026. In de MJN26 is besloten dat een deel van de prijsbijstelling tranche 2026 vanaf 2028 wordt ingehouden ter dekking van Rijksbrede problematiek. De middelen worden bij de eerste supplettoire begroting 2026 op artikel 11.04 geparkeerd. Bij de Ontwerpbegroting 2027 worden deze gelden verdeeld over de budgetten van de projecten en programma's welke geïndexeerd moeten worden. Voor de loonbijstelling geldt dat het voormalig Kabinet Schoof-I heeft besloten om een nullijn vanaf 2026 in te voeren. Het huidige kabinet Jetten-I heeft deze nullijn niet teruggedraaid. De te ontvangen loonbijstelling voor sector Rijk en externe inhuur is daarom niet uitgekeerd.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 6 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 11

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	
<i>bestuurlijk gebonden</i>	2%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	98%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.2 Artikel 12 Hoofdwegennet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 12 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

12	Hoofdweg ennet	Ontwerp- begroting 2026 (1)	Mutati es via NvW en amen deme nten (2)	Vastgestel de begroting (3)=(1+2)	Mutaties le suppletioir e begroting (4)	Stand le suppletioir e begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen		5.746.624	1.900	5.748.524	1.001.459	6.749.983	-57.610	30.415	956.958	282.466	-14.553
Uitgaven		4.439.364	1.900	4.441.264	302.435	4.743.699	213.592	559.304	142.226	101.357	246.185
waarvan juridisch verplicht											
12.01	Exploitatie	12.750	0	12.750	18.436	31.186	7.497	7.644	4.132	0	0
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	12.750	0	12.750	18.436	31.186	7.497	7.644	4.132	0	0
12.02	Onderhoud en vernieuwing	1.583.103	0	1.583.103	298.674	1.881.777	87.788	-10.292	21.803	28.824	-3.062
12.02.0	Onderhoud	1.156.035	0	1.156.035	312.013	1.468.048	51.685	26.902	30.603	28.824	-3.062
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	1.156.035	0	1.156.035	312.013	1.468.048	51.685	26.902	30.603	28.824	-3.062
12.02.0	Vernieuwing	427.068	0	427.068	-13.339	413.729	36.103	-37.194	-8.800	0	0
12.03	Ontwikkeling	1.073.314	1.900	1.075.214	-8.045	1.067.169	308.528	642.835	285.590	3.939	227.496
12.03.0	Aanleg	673.632	0	673.632	-219.277	454.355	-355.996	-665.838	-228.433	-75.216	-125.435
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	3.800	0	3.800	0	3.800	0	0	0	0	0
12.03.0	Planning en studies	79.016	1.900	80.916	106.601	187.517	46.765	-68.128	-27.262	131.745	-102.061
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.515	0	8.515	-8.515	0	-3.485	0	0	0	-1.000
12.03.0	Optimalis ering gebruik	320.666	0	320.666	104.631	425.297	703	91.131	-29.895	-52.590	0
12.04	Geïntegreerde contractvormen/ PPS	1.013.544	0	1.013.544	-42.413	971.131	-18.620	86.592	139.098	115.530	35.871
12.06	Netwerk gebonden kosten HWN	756.653	0	756.653	35.783	792.436	18.271	-413	-21.669	-46.936	-51.498
12.06.0	Apparaats kosten RWS	697.899	0	697.899	21.744	719.643	4.915	-6.413	-23.669	-48.936	-51.498

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 12 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

12	Hoofdwegennet	Ontwerp- begroting 2026 (1)	Mutaties via NvW en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2026 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	697.899	0	697.899	21.744	719.643	4.915	-6.413	-23.669	-48.936	-51.498
12.06.0	Overige netwerkgebonden kosten	58.754	0	58.754	14.039	72.793	13.356	6.000	2.000	2.000	0
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	58.754	0	58.754	14.039	72.793	13.356	6.000	2.000	2.000	0
Ontvangsten		93.024	0	93.024	82.586	175.610	- 34	2.068	11.187	0	0
12.09	Ontvangsten	93.024	0	93.024	82.586	175.610	- 34	2.068	11.187	0	0
12.09.0	Ontvangsten	5.910	0	5.910	32.868	38.778	- 34	2.068	11.187	0	0
12.09.0	Tolopgave	87.114	0	87.114	49.718	136.832	0	0	0	0	0

Toelichting Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 1.001,5 miljoen in 2026 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15) (€ 1.017,9 miljoen): In juli 2025 is het DBFM-contract voor het project ViA15 (A12/A15 Ressen-Oudbroeken) getekend. Als gevolg hiervan wordt de omzetting naar een geïntegreerd budget volgens de staande DBFM werkwijze verwerkt. Hiertoe wordt er budget ingeleverd bij het Ministerie van Financiën (€1.606,0 miljoen op 12.03 Aanleg en €231,4 miljoen op 12.02 Exploitatie en Onderhoud) en komt er budget terug vanuit het Ministerie van Financiën (€ 2.536,0 miljoen). Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar onderaan artikel 12 Hoofdwegennet.
- Excessieve prijsstijgingen Exploitatie en Onderhoud (€ 616,1 miljoen). In de afgelopen jaren is de prijsbijstelling (IBOI) achterop geraakt bij de GWW-index. Het gevolg van het ontstane verschil tussen GWW en IBOI is dat de realisatiekosten hoger uitvallen dan de beschikbaar gestelde budgetten die op de prijsbijstelling (IBOI) zijn gebaseerd. Hierbij wordt een correctie uitgevoerd.
- Een verplichtingschuif van per saldo op Onderhoud en Vernieuwing en Ontwikkeling (€ 1.460,2 miljoen). Dit wordt veroorzaakt door o.a. lagere verplichtingen in 2025 op tunnelcontracten Zuid Holland (€ 49,0 miljoen), doorschuiven overige kleine posten (€ 45,1 miljoen) en lagere verplichtingen op Intelligente Wegkantsystemen (€ 30,6 miljoen) waarvan (€ 15,3 miljoen) programmeruimte bij Intelligente Wegkantsystemen (€ 7,0 miljoen). Verder zijn er hogere verplichtingen in de 2026 bij de

- Van Brienoordbrug en tunnels Zuid-Holland (€ 727,3 miljoen).
- Daarnaast zijn diverse verplichtingschuiven doorgevoerd waarbij verplichtingen op de planning- en studiebudgetten, geïntegreerde contractvormen en netwerkgebonden kosten voor het hoofdwegennet. In 2026 wordt het verplichtingenkader met € 111,8 miljoen verlaagd als gevolg van verplichtingschuiven. De aard van de verplichtingschuiven hangen vaak samen met de actualisatie van de planning van de programma's. Deze zijn nader toegelicht onder de uitgaven.

Uitgaven

Realistisch Ramen artikel 12 Mobiliteitsfonds

Bij de eerste suppletoire begroting 2026 is er net zoals de vorige begrotingsstukken kritisch gekeken naar de uitgavenramingen op alle artikelen, zo ook op artikel 12. Hierdoor is de programmering bij de verschillende artikelonderdelen op artikel 12 geactualiseerd. Dit wordt toegelicht onder de kopjes 'actualisering programmering'. Vervolgens is op het artikelonderdeel «ontwikkeling» een kaderaanpassing doorgevoerd om de uitgavenkaders aan te sluiten op de geactualiseerde programmering.

12.01 Exploitatie

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 per saldo met € 18,4 miljoen verhoogd. Dit komt voornamelijk door het project Draaiend Houden Ringen waarbij het budget is opgehoogd met (€ 18,2 miljoen) zodat de opdracht voor fase 2 kan worden uitgevoerd door RWS.

12.02 Onderhoud en vernieuwing

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 298,7 miljoen verhoogd. Onderstaand wordt de opbouw van deze mutatie toegelicht.

Saldo 2025

In 2026 is het saldo uit 2025 (€ 3,2 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat in 2025 € 3,2 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2026 bij dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboekingen van en naar dit artikelonderdeel

In totaal is in 2026 per saldo € 318,2 miljoen toegevoegd aan artikel 12.02. Dat komt voornamelijk door de toevoeging van € 292,1 miljoen op Exploitatie en Onderhoud en € 20,5 miljoen voor het opvangen van een exogene tegenvaller bij Schaderijden. Bij Exploitatie en Onderhoud wordt de verhoging voornamelijk veroorzaakt door aanvullingen op de prijsbijstelling 2026. In de afgelopen jaren is de prijsbijstelling via de IBOI achterop geraakt bij de GWW-index. Het gevolg van het ontstane verschil tussen GWW en IBOI is dat de realisatiekosten hoger uitvallen dan de beschikbaar gestelde budgetten die op IBOI zijn gebaseerd. Met het verhogen van het kasbudget (€ 34,2 miljoen) wordt de prijsbijstelling van RWS op de programmamiddelen voor Exploitatie en Onderhoud voor 2026 en 2027 toegekend. Verder wordt er nog € 5,0 miljoen overgeboekt naar

dit artikelonderdeel vanuit andere artikelonderdelen.

Actualisering van de programmering

Binnen het onderhoud en vernieuwing programma (12.02) zijn diverse programma-actualisaties doorgevoerd (- € 34,8 miljoen in 2026 en in totaal € 22,4 miljoen voor 2027 t/m 2031) doorgevoerd met een direct budgettair effect van - € 12,3 miljoen. Dit heeft geen effect op het totale onderhoud- en vernieuwingsbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 17,4 miljoen in 2026 en in totaal met € 22,4 miljoen af in de jaren 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om schuiven op de volgende programma's:

- Intelligente Wegkantsystemen (- € 33,3 miljoen): door beperkte beschikbaarheid van capaciteit schuift er budget van 2026.
- Brandwerendheid Tunnels (- € 17,6 miljoen): De uitvoering van het herstel van de brandwerendheid 2e Coentunnel wordt in 2025 nagenoeg afgerond, de resterende middelen (€ 17,6 mln.) worden doorgeschoven naar 2029 in afwachting van de resultaten van het onderzoek naar de noodzaak van maatregelen bij overige landtunnels.
- Kasschuif Vernieuwing (- € 12,8 miljoen): de planning van diverse projecten n.a.v. de voortgang rondom gunningen van de projecten in uitvoering is geactualiseerd. Dit betreft o.a. de renovatie van de tunnels in Zuid-Holland, renovatie Papendrechtsebrug en kunstwerken A44.
- Kleinere mutaties bij diverse projecten (€ 4,7 miljoen).

12.03 Ontwikkeling

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 8,0 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 58,1 miljoen) en de actualisering van de programmering (- € 492,1 miljoen). Daarnaast hebben er overboekingen plaatsgevonden van en naar dit artikelonderdeel (per saldo € 32,6 miljoen), waaronder overboekingen vanuit artikel 11 (per saldo - € 28,9 miljoen), overboekingen naar HXII (per saldo - € 34,7 miljoen), overboekingen naar andere ministeries (per saldo - € 1,3 miljoen) en overboekingen vanuit artikel 12 naar andere artikelen (per saldo € 97,5 miljoen). Bovenop de verhoging van € 16,5 miljoen is er een kaderruil (- € 170,0 miljoen) en een kaderaanpassing (€ 55,0 miljoen). De budgetwijzigingen worden onderstaand per artikelonderdeel en soort wijziging nader toegelicht.

Saldo 2025

In 2026 is het saldo uit 2025 (€ 58,1 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat in 2025 € 58,1 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bij projecten in de planning en studiefase minder is uitgegeven. Het saldo wordt in 2026 bij dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

Dit betreft een kaderaanpassing om de kasbudgetten op het MF in de juiste verhouding te zetten tot de programmering en de begroting in een stabiel ritme te plaatsen. Voor dit artikelonderdeel gaat het om een kaderaanpassing van € 55 miljoen in 2026 en € 40 miljoen in 2027. Er gaat vanuit de jaren 2028 en 2029, € 95 miljoen naar de jaren 2026 en 2027 toe. Hiermee is deze kaderaanpassing meerjarig budgettair neutraal.

Kaderruil

Op dit artikel zijn kaderruilen (- € 170,0 miljoen in 2026) doorgevoerd om de overprogrammering per modaliteit in een beheersbaar ritme te krijgen en om de ontstane negatieve kaderstanden op de artikelonderdelen op te lossen. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

Actualisering van de programmering

De actualisatie van het ontwikkelingsprogramma zorgt voor een verlaging van het kasbudget in 2026 met € 491,9 miljoen. Dit wordt mede veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op diverse onderdelen met als tegenboeking de overprogrammering op de artikelonderdelen Aanleg (12.03.01), Planning en Studies (12.03.02) en Optimalisering Gebruik (12.03.03). Het gaat hierbij om de volgende programma-schuiven die inhoudelijk worden toegelicht bij het desbetreffende artikelonderdeel:

- Meerdere kasschuiven op artikel 11.03 Reserveringen (€ 25,7 miljoen in 2026).
- Een kasschuif op artikel 11.04 Generieke investeringsruimte (€ 652,9 miljoen in 2026) ten behoeve van de dekkingsopgave Mobiliteitsfonds.
- Een kasschuif op artikel 12.02 Onderhoud en vernieuwing (- € 17,3 miljoen in 2026).
- Een kasschuif op artikel 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS (- € 161,2 miljoen in 2026).
- Een kasschuif op artikel 17.08 Zuidasdok (€ 19,0 miljoen in 2026).
- Een kasschuif op artikel 17.09 Ontvangsten op de tolontvangsten (€ 6,3 miljoen in 2026).

Aanlegprogramma (12.03.01)

Binnen de het aanlegprogramma (12.03.01) zijn diverse actualisaties doorgevoerd (- € 406,2 miljoen in 2026 en in totaal € 384,7 miljoen voor 2027 t/m 2031) met een direct budgettair effect van - € 21,5 miljoen. Dit heeft geen effect op het totale aanlegbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 244,1 miljoen in 2026 en in totaal met € 681,9 miljoen af voor 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15): dit betreft een actualisatie van het ritme van het project voorafgaand aan de overheveling naar het Ministerie van Financiën. Daartoe wordt er € 375,0 miljoen van 2026 naar 2027 geschoven. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar onderaan artikel 12 Hoofdwegennet.
- A9 Schiphol-Amsterdam-Almere: Bij de A9 is voor de risicoreservering een kasschuif benodigd uit 2027-2028 naar 2026 van € 42,9 miljoen als gevolg van afwikkeling van de package deal (pakket wijzigingen) met de aannemer vanwege o.a. aangepaste regelgeving brandwerendheid, Schipholbrug en (excessieve) prijsstijgingen. Deze package deal betreft een bundeling van de hiervoor genoemde werkzaamheden in één pakket, aangezien het ging om een groot aantal wijzigingen. Daarnaast zijn er meer uitbestedingen door meer inzet (ingenieursbureaus) met betrekking tot aannemerskosten.
- Geluidsaneringprogramma - weg: Door gebrek aan capaciteit en netwerkbeschikbaarheid is er vertraging opgelopen bij de uitvoering van de saneringsplannen en de realisatie van de MJPG-schermen. Er is € 36,8 miljoen verschoven van 2026 naar latere

- jaren.
- Risicoreservering prijsstijging Hoofdwegennet: Er wordt € 32,2 verschoven van 12.03.01 op de risicoreservering prijsstijgingen HWN.
- Diverse actualisaties bij overige projecten (- € 0,1 miljoen).

Planning en Studies (12.03.02)

Binnen Planning en Studies (12.03.02) zijn diverse actualisaties doorgevoerd (- € 123,7 miljoen in 2026 en in totaal – € 313,3 miljoen voor 2027 t/m 2031) met een direct budgettair effect van – € 431,0 miljoen. Dit heeft geen effect op het totale ontwikkelingsbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 119,1 miljoen in 2026 en in totaal met € 385,8 miljoen toe voor de jaren 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- N65 Vught-Haaren (- € 82,6 miljoen): Het Rijk en de regio hebben afgesproken kortetermijnmaatregelen te realiseren op en rondom de N65. Dit om de bestaande opgaven op en rondom de N65 te verlichten, zolang de reconstructie niet plaats kan vinden. Rijk en regio werken nog aan definitieve afspraken over het geadviseerde kortetermijnmaatregelenpakket. Hierdoor schuift € 82,6 miljoen uit de jaren 2026 naar de jaren 2028 en 2029.
- Vrachtwagenheffing (€ 44,3 miljoen): dit betreft een actualisatie van de programmering van het projectbudget. Door de versnelling is € 44,3 miljoen uit de jaren 2030 naar 2026 geschoven.
- N35 Knooppunt Raalte (- € 26,2 miljoen): De rijksbijdrage wordt op een later moment overgeboekt naar de regio. Om die reden schuift € 26,2 miljoen van 2026 naar 2027.
- InnovA58 Eindhoven-Tilburg (- € 13,6 miljoen): vanwege de beperkte stikstof- en maakcapaciteit en de benodigde doorlooptijd voor de voorbereiding van de toekomstige projectbesluiten.
- Diverse actualisaties bij overige projecten (- € 45,6 miljoen).

Daarnaast zijn diverse actualisaties doorgevoerd zonder direct budgettair effect in 2026, maar 2027 en verder. In totaal wordt € 320,8 miljoen van 2027-2030 naar 2031-2032 geschoven. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten, waarbij de budgetten doorschuiven vanwege stikstofproblematiek en schaarse personele capaciteit:

- A20 Nieuwerkerk a/d IJssel-Gouwe: Cumulatief € 133,3 miljoen van 2029 en 2030 naar 2032-2034.
- InnovA58 Eindhoven-Tilburg: € 121,0 miljoen van 2029 en 2030 naar 2032.
- A12/A27 Ring Utrecht: Cumulatief € 102,6 miljoen van 2027-2028 naar 2035 en 2036.
- Diverse actualisaties bij overige projecten (€ 36,1 miljoen).

Optimalisering gebruik (12.03.03)

Binnen de projecten optimalisering gebruik (12.03.03) zijn in 2026 diverse actualisaties doorgevoerd met een direct budgettair effect van € 38,0 miljoen. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende regelingen:

- Maatregelenpakket Amersfoort (€ 25,0 miljoen): Conform afspraak in het Bestuurlijk Overleg MIRT wordt er € 25,0 miljoen verschoven van 2027 naar 2026.
- Maatregelenpakket A58 Breda-Tilburg (€ 23,0 miljoen): Conform afspraak in het Bestuurlijk Overleg MIRT wordt er € 23,0 miljoen verschoven van 2027 naar 2026.
- Maatregelenpakket A67 Leenderheide-Geldrop (€ 20,7 miljoen): Er

- is budget toegekend voor dit project vanuit artikel 11 en het wordt naar 2026 geschoven zodat het in het juiste jaar staat.
- A4 Knooppunt Harnaspolder (- € 17,5 miljoen): De schuif naar achteren wordt veroorzaakt doordat het budget nog niet in 2026 overgeboekt is naar de regio.
  - Quick Wins A2 Deil-Vught (€ 13,4 miljoen): Er schuift € 13,4 miljoen naar volgend jaar aangezien de eindrekening in 2027 plaatsvindt.
  - VDL Nedcar (- € 5,0 miljoen): Vanwege afspraken in het BO MIRT van januari 2026 schuift het budget van € 5 miljoen van 2026 naar 2027.
  - Kleinere mutaties bij diverse projecten (- € 21,6 miljoen).

Overboekingen artikel 12

Er zijn budgetten overgeboekt van en naar andere artikelonderdelen binnen artikel 12 (per saldo € 32,7 miljoen). Dit betreft de overboekingen vanuit artikel 11 (per saldo - € 28,9 miljoen), overboekingen naar HXII (per saldo € 34,7 miljoen), overboekingen naar andere ministeries (per saldo - € 1,3 miljoen) en overboekingen van en naar andere artikelonderdelen (per saldo € 97,5 miljoen). Meerjarig is er juist in de periode 2027-2033 € 275,0 miljoen overgemaakt naar andere artikelonderdelen.

Overboeking vanuit artikel 11

Er zijn – € 28,9 miljoen aan overboekingen overgemaakt vanuit artikel 11. Dit betreft de volgende mutaties:

- Draaiend Houden Ringen (- € 21,3 miljoen): Voor verschillende werksporen binnen het programma wordt budget ingezet voor fase 2.
- Kleinere diverse mutaties (- € 7,6 miljoen).

Overboekingen naar HXII

Dit betreft de overboekingen vanuit artikel 12 naar HXII voor hoofdzakelijk de volgende programma's (- € 34,7 miljoen):

- Subsidieregeling Schoon Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB) (- € 17,0 miljoen): De subsidies Bronmaatregelen Stikstof bestaan uit de SSEB en de Tijdelijke subsidieregeling Topsector Logistiek (TSL). In eerdere jaren was er nog geen budgettaire dekking voor de TSL beschikbaar. De dekking hiervoor is toen voorgeschoten vanuit de stikstofmiddelen. Om dit voorschot weer te repareren wordt er budget overgeboekt uit het MF. Daarnaast wordt nog budget overgeboekt vanuit het Kennis-, Opschaling- en Praktijkervaringsprogramma op het MF naar de SSEB.
- Regeling Slim Veilig Mobiliteit (- € 9,4 miljoen): Dit betreft een dekking aan de Brede Doeluitkering (verkeer en vervoer) 2026 waarbij de bijdrage betrekking heeft op het programma Zuid-Holland Bereikbaar via Spits Spreiden en Mijden.
- Kleinere diverse mutaties (- € 8,3 miljoen).

Overboeking naar andere ministeries

Dit betreft voornamelijk de overboeking vanuit artikelonderdeel Planning en Studies (12.03.02) naar ZonMw t.b.v. het programma Fietsveiligheid Voorop. In totaal wordt € 41 miljoen overgeboekt over een looptijd van 2026 tot en met 2033. In 2026 betreft het een overboeking van € 1,2 miljoen aan ZonMw waarbij in totaal op artikelonderdeel € 1,3 miljoen wordt overgeboekt aan andere ministeries. I&W is de opdrachtgever van dit programma en de

uitbetaling aan ZonMw loopt via VWS als eigenaar.

Overboekingen van en naar andere artikelonderdelen

Dit betreft de overboekingen van en naar andere artikelonderdelen binnen artikel 12 voor hoofdzakelijk de volgende projecten (€ 97,5 miljoen):

- Korte Termijn Maatregelpakket 2 Eindhoven (€ 44,5 miljoen): Dit betreft een overboeking vanuit de reservering Multimodaal MRE naar KTM2 conform Bestuurlijk Overleg MIRT afspraak (januari 2026), omdat een groot deel van het budget in 2026 wordt overgeboekt naar de regio.
- Risicoreservering Prijsstijging HWN (€ 41,6 miljoen): Dit betreft een toevoeging aan het budget om het project op prijspeil 2025 te zetten. Dekking komt uit de generieke investeringsruimte.
- A12/A14 Ressen-Oudbroeken (ViA15) (€ 13,0 miljoen): Dit betreft een toevoeging aan het budget om het project op prijspeil 2025 te zetten.
- A4 Vlietland (€ 7,7 miljoen): Het project nadert het einde en heeft extra budget nodig voor de eindafrekening in 2026.
- Overige kleine overboekingen (- € 22,3 miljoen).

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging van dit artikelonderdeel in 2026 met per saldo € 42,4 miljoen wordt veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 51,3 miljoen), overboekingen binnen artikel 12 (€ 4,9 miljoen), overboekingen van en naar andere artikelonderdelen (€ 45,1 miljoen), de actualisering van de programmering (- € 135,9 miljoen in 2026) en de DBFM-conversie ViA15 (- € 8,1 miljoen). Onderstaand worden deze wijzigingen nader toegelicht.

Saldo 2025

In 2026 is het saldo uit 2025 (€ 42,5 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat in 2025 € 42,5 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- A27 Houten-Hooipolder (- € 65,8 miljoen): Er zijn een aantal vooropdrachten voorzien vooruitlopend op de start van fase 2 (realisatie). Dit betreft "no regret" maatregelen en maatregelen op basis van een kosten-baten afweging. De middelen hiervoor zijn vanuit latere uitvoeringsjaren verschoven naar 2025. Deze werkzaamheden waren contractueel later voorzien (na volledige afronding ontwerp). Tevens zijn er een aantal contractwijzigingen voorzien onder meer naar aanleiding van de transitie van het areaal. De middelen hiervoor komen uit het onvoorzien welke middelen vooralsnog voor het grootste deel in 2025 zijn geparkeerd (voorzichtigheidsprincipe kasprognose).
- A15 Maasvlakte-Vaanplein (€ 50,8 miljoen): Er zijn onvoldoende slots beschikbaar voor de werkzaamheden in 2025, waardoor werkzaamheden moeten worden doorgeschoven naar 2026 en 2027. Verder hebben onderhandelingen met de aannemer langer geduurd dan verwacht.
- A24 Blankenburgverbinding (€ 39,1 miljoen): Het project is aan het afronden. De uitgaven in 2025 bestaat uit aannemerskosten en een bestuursovereenkomst met de gemeente Vlaardingen. Het overig budget schuift door naar 2026.
- A12/A15 Ressen-Oudbroeken (€ 23,1 miljoen): Er waren hogere uitgaven bij het project doordat het rentepercentage en

inpassingspercentage nog niet bekend waren en de bestellingen nog niet op prijspeil 2025 waren gezet. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar onderaan artikel 12 Hoofdwegennet.

- A12 Lunetten-Veenendaal (- € 13,1 miljoen): Diverse opdrachten vanuit de risicovoorziening voor het groot onderhoud 2025 en 2026 moeten nog worden aangegaan waardoor het budget naar voren is geschoven.
- Aflossing Tunnels (€ 11,1 miljoen): Dit budget wordt doorgeschoven naar 2026. Bij oplevering van het project worden hierover nadere afspraken gemaakt.
- A9 Badhoevedorp-Holendrecht (SAA) (€ 9,8 miljoen): Vertraging in de uitvoering van het project heeft ervoor gezorgd dat de termijn deeloplevering West (Schipholbrug) wordt doorgeschoven naar 2026.
- A16 Rotterdam (€ 5,2 miljoen): Bij het project waren er lagere uitgaven dan voorzien in 2025 door o.a. inhuur, uitbesteding en wijzigingen waardoor het restbudget doorschuift naar 2026.
- Kleinere mutaties bij diverse projecten (€ 34,0 miljoen).

Overboekingen binnen artikel 12

In totaal is in 2026 € 4,7 miljoen overgeboekt vanuit artikelonderdeel 12.03 en 11.04 naar dit artikelonderdeel. Deze overboeking wordt voornamelijk veroorzaakt door de overboeking van € 4,7 miljoen vanuit het programmabudget Schiphol-Amsterdam-Almere aan het project A9 Badhoevedorp-Holendrecht.

Overboekingen van en naar andere artikelonderdelen

In de afgelopen jaren is de prijsbijstelling via de IBOI achterop geraakt bij de GWW-index. Het gevolg van het ontstane verschil tussen GWW en IBOI is dat de realisatiekosten hoger uitvallen dan de beschikbaar gestelde budgetten die op IBOI zijn gebaseerd. Met het verhogen van het kasbudget (€ 35,1 miljoen in 2026) wordt de prijsbijstelling 2025 op de apparaatskosten van RWS en de programmamiddelen voor Geïntegreerde contractvormen/PPS voor 2026 en 2027 toegekend. Verder wordt er nog € 20,0 miljoen overgeboekt naar dit artikelonderdeel vanuit andere artikelonderdelen, waarvan € 10,0 miljoen in 2026.

Actualisering programmering

De actualisatie van het aanlegprogramma zorgt voor een verlaging van het kasbudget met € 135,9 miljoen in 2026 en met € 78,4 miljoen in 2027. Dit bedrag (€ 214,3 miljoen) wordt naar latere jaren geschoven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende projecten:

- A24 Blankenburgverbinding (- € 91,7 miljoen): Deze kasschuif betreft met name het doorschuiven van de najaarsnota 2025 en bestaat uit de risicoreservering en een zachte meevaller.
- Aflossing Tunnels (- € 28,8 miljoen): Dit budget wordt doorgeschoven naar 2026. Bij oplevering van het project worden hierover nadere afspraken gemaakt.
- A9 Badhoevedorp-Holendrecht (- € 26,6 miljoen): Dit betreft een kasschuif van de risicoreservering 2027 naar voren. De aanleiding hiervoor is de afwikkeling van de package deal (een pakket wijzigingen) met aannemer.
- A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15) (€- 25,4 miljoen): Om het niet-DBFM deel van het programma in het juiste ritme te zetten en zodoende aan te sluiten met de uitvoeringsplanning is het budget meerjarig geschoven. Voor een uitgebreide toelichting

- wordt verwezen naar onderaan artikel 12 Hoofdwegennet.
- A15 Maasvlakte-Vaanplein (- € 22,7 miljoen): Er zijn onvoldoende slots beschikbaar voor de werkzaamheden in 2025, waardoor werkzaamheden moeten worden doorgeschoven naar 2026 en 2027. Verder hebben onderhandelingen met de aannemer langer geduurd dan verwacht.
  - A12 Lunetten-Veenendaal (- € 9,0 miljoen): In 2026 wordt de schuif vanuit 2025 verder doorgeschoven, op dit moment zijn de opdrachten voor de onderhoudswerkzaamheden nog niet volledig vastgelegd.
  - A16 Rotterdam (- € 5,3 miljoen): Naar verwachting wordt er minder verplicht als gevolg van issues die geen kosten hebben, wijzigingen die lager uitvallen dan eerst verwacht (inhuur, uitbesteding en wijzigingen). Ook verschuift budget onvoorzien verder in de tijd.
  - Kleinere mutaties bij diverse projecten (€ 73,7 miljoen in 2026).

12.06 Netwerkgebonden kosten HWN

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 per saldo met € 35,8 miljoen verhoogd. Dit komt voornamelijk door overboekingen over artikelen (€ 32,4 miljoen), overboekingen binnen dit artikel (€ 6,7 miljoen), en overboekingen aan begrotingshoofdstuk XII (- € 3,8 miljoen). De grootste overboekingen zijn als volgt:

- Klimaatakkoord verduurzaming Asphalt (€ 14,1 miljoen): De middelen worden ingezet voor de opdracht aan Rijkswaterstaat voor de verduurzaming van asphalt.
- Verruiming IKB-verlof (€ 11,0 miljoen): Sinds de verruiming van het aantal IKB-uren in de CAO Rijk 2022-2024 is een aanzienlijke stijging zichtbaar van het totaal aantal verlofuren ultimo het jaar en de hiermee samenhangende kortlopende schuld op de balans van de agentschappen van IenW.
- Kleinere mutaties bij diverse projecten (€ 9,0 miljoen).

Taakstelling Jetten-I

Het budget op onderhoud is voor 2027 t/m 2031 in totaal met € 134,5 miljoen verlaagd door de efficiency taakstelling en de taakstelling slagvaardige overheid.

A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15)

De volgende mutaties hangen samen met omzetting van het budget naar een DBFM-reeks.

- Aanleg: Het aanlegbudget wordt verlaagd met € 4,7 miljoen in 2026 en met cumulatief € 1.004,0 miljoen in de periode van 2027 t/m 2029, omdat dit budget ten behoeve van de DBFM-conversie overgeheveld wordt naar het Ministerie van Financiën. Ook het verplichtingenbudget wordt met dit bedrag verlaagd. Daarnaast wordt er in 2026 € 0,1 miljoen en cumulatief in 2028 t/m 2030 € 128,5 miljoen overgeheveld artikelonderdeel van 12.03 Aanleg naar artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen voor de niet-DBFM kosten die voor het project gemaakt worden. De middelen worden voorafgaand aan de overhevelingen in het juiste ritme geplaatst, hiertoe wordt er budget van 2026 (€ 374,9 miljoen) en latere jaren naar 2027 geschoven (€ 394,7 miljoen).
- Beheer en Onderhoud: Het budget wordt verlaagd met € 4,8 miljoen in 2026 en € 34,5 miljoen in 2027 t/m 2031 (in totaal betreft dit € 231,4 miljoen t/m 2050). Dit budget wordt ten behoeve van de DBFM-conversie overgeheveld wordt naar het

Ministerie van Financiën. Ook het verplichtingenbudget wordt met dit bedrag verlaagd.

- Tol: Het budget wordt verlaagd met € 25,4 miljoen in 2026 en € 53,5 miljoen in 2027 t/m 2031 (in totaal betreft dit € 579,4 miljoen t/m 2050). Dit budget wordt ten behoeve van de DBFM-conversie overgeheveld naar het Ministerie van Financiën. Daarnaast wordt er € 25,4 miljoen naar 2026 en in de periode van 2027 t/m 2031 cumulatief € 18,6 miljoen naar voren gehaald om het budget vóór overheveling in het juiste ritme te zetten. Daarnaast wordt er in totaal € 20,0 miljoen overgeboekt naar artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen voor de niet-DBFM kosten die voor het project gemaakt worden.
- Geïntegreerde contractvormen: Het budget wordt verhoogd met € 17,3 miljoen in 2026 en € 109,2 miljoen in 2027 t/m 2031 (in totaal betreft dit € 2.518,2 miljoen t/m 2050). Dit is het budget wat ten behoeve van de DBFM-conversie overgeheveld vanuit het Ministerie van Financiën. Daarnaast wordt er van 12.03 Aanleg en Tol in 2026 € 25,4 miljoen en in 2027 t/m 2031 cumulatief € 53,5 miljoen overgeheveld naar het Ministerie van Financiën ten behoeve van de kosten die buiten het contract voor het project. Daarnaast wordt er in 2026 € 220,0 miljoen naar latere jaren geschoven, voor 2027 t/m 2031 cumulatief €200,0 miljoen. De middelen worden voorafgaand aan de overhevelingen in het juiste ritme geplaatst, hiertoe wordt er € 64,1 miljoen van 2030 naar 2028 en 2029 geschoven.

12.09 Ontvangsten

De hogere ontvangst van € 82,6 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 82,4 miljoen). Dit betekent dat in 2025 € 82,4 miljoen minder is ontvangen dan oorspronkelijk begroot. Dit komt voornamelijk door de volgende projecten:

- Ontvangsten uit de geheven tol A24 Blankenburgverbinding (€ 49,7 miljoen).
- A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere (€ 28,1 miljoen).
- Diverse projecten (€ 4,6 miljoen).

Geschatte budgetflexibiliteit

Met uitzondering van planning en studies, zijn de budgetten in 2026 juridisch verplicht op de peildatum 1 januari 2026. De budgetten voor planning en studies zijn bestuurlijk gebonden.

Tabel 8 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 12

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	87%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	13%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.3 Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 13 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

13	Spoorwegen	Ontwerp- begroting 2026 (1)	Mutaties via NvW en amen- demen- ten (2)	Vastgestelde begroting 2026 (3)=(1+2)	Mutatie supplettoire begroting (4)	Stand le supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie s 2027	Mutatie s 2028	Mutatie s 2029	Mutaties 2030	Mutaties 2031
Verplichtingen											-
		2.902.113	0	2.902.113	748.491	3.650.604	385.489	759.088	306.612	75.319	- 30.699
Uitgaven											-
		3.175.694	0	3.175.694	20.156	3.155.538	433.704	248.837	164.029	22.377	- 136.514
waarvan juridisch verplicht											
13.02	Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	2.513.149	0	2.513.149	104.456	2.617.605	432.379	392.994	249.200	66.130	- 12.467
13.03	Ontwikkeling	442.368	0	442.368	144.692	297.676	33.675	179.157	85.171	81.143	- 124.047
13.03.0	Aanleg personen vervoer	347.464	0	347.464	148.087	199.377	16.788	141.491	72.578	38.637	- 76.923
13.03.0	Aanleg goederen vervoer	50.542	0	50.542	24.399	26.143	- 8.388	17.634	15.088	1.420	7.446
13.03.0	Optimalisering gebruik	2.208	0	2.208	13	2.221	0	0	0	0	0
13.03.0	Planning en studies personen vervoer	25.670	0	25.670	26.078	51.748	15.889	18.534	14.798	63.204	- 125.010
13.03.0	Planning en studies goederen vervoer	16.484	0	16.484	1.703	18.187	24.388	36.766	12.883	22.118	70.440
13.04	Geïntegreerde contractvormen/PPS	220.177	0	220.177	20.080	240.257	35.000	35.000	0	7.364	0
13.07	Rente en aflossing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten		300.998	0	300.998	23.956	324.954	0	0	0	0	0
13.09	Ontvangsten	300.998	0	300.998	23.956	324.954	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingenophoging van € 748,5 miljoen in 2026 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 686,7 miljoen). Dit betekent dat per saldo verplichtingenbudget van 2025 naar 2026 is geschoven. De saldomutaties zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Diverse afrekeningen die nader worden toegelicht onder de uitgaven (€ 63,1 miljoen).
- Diverse verplichtingschuiven die zijn doorgevoerd waardoor in 2026 het verplichtingen kader per saldo wordt verlaagd (- € 88,7 miljoen). De aard van de verplichtingschuiven hangt vaak samen met de actualisatie van de programma's. Deze zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Vanuit andere artikelen zijn er verplichtingen naar artikel 13 MF overgeboekt (€ 83,6 miljoen). Het betreft hier voornamelijk overboekingen naar artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling. Deze overboekingen zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- De overige verplichtingenophoging wordt verklaard door verschillende kleinere mutaties (€ 3,8 miljoen).

Uitgaven

Realistisch Ramen artikel 13 Mobiliteitsfonds

Bij de eerste suppletoire begroting 2026 is er net zoals de vorige begrotingsstukken kritisch gekeken naar de uitgavenramingen op alle artikelen, zo ook op artikel 13. Hierdoor is de programmering bij de verschillende artikelonderdelen op artikel 13 geactualiseerd. Dit wordt toegelicht onder de kopjes 'actualisering programmering'. Vervolgens is op het artikelonderdeel «ontwikkeling» een kaderaanpassing doorgevoerd om de uitgavenkaders aan te sluiten op de geactualiseerde programmering.

13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 104,5 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 153,5 miljoen), overboekingen vanuit andere artikelen (€ 10 miljoen), overboekingen vanuit andere artikelonderdelen (€ 17,4 miljoen) en de actualisering van de programmering (- € 76,5 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het voordelig saldo uit 2025 (€ 153,5 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat er in 2025 € 153,5 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Dit is voornamelijk veroorzaakt door diverse instandhoudingsactiviteiten die naar latere jaren zijn verschoven zoals onderhoud en vervanging van GSMR installaties (€ 157,8 miljoen). Daarnaast hebben zich verschillende kleinere mutaties voorgedaan (- € 4,3 miljoen). Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboekingen vanuit andere artikelen

Dit betreffen overboekingen naar dit artikelonderdeel vanuit andere artikelen (€ 10 miljoen). De verhoging wordt veroorzaakt door de overboeking vanuit MF artikel 11 voor de vervanging van ERTMS op de HSL-Zuid. Op de HSL-Zuid ligt een versie van ERTMS die verouderd is en niet meer te koppelen is aan de versie die nu uitgerold wordt, waardoor vervanging van ERTMS op de HSL nodig is.

Overboekingen vanuit andere artikelonderdelen

Dit betreffen overboekingen naar dit artikelonderdeel vanuit andere artikelonderdelen (€ 17,4 miljoen). De verhoging wordt veroorzaakt door de overboeking vanuit MF artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling. De middelen worden overgeboekt van Ontwikkeling naar Exploitatie, onderhoud en vernieuwing, omdat diverse aanlegprojecten zijn afgerond en de bijbehorende EOv kosten worden conform begrotingsystematiek na afronding van een project onder EOv verantwoord.

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 13.02 leidt tot een afname van € 76,5 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op dit artikelonderdeel. Het betreft hier de geactualiseerde financiële meerjarenplanning van ProRail waardoor er vanuit 2026 € 76,5 miljoen en vanuit 2031 tot en met 2038 € 323,5 miljoen naar 2027 schuift. Per saldo schuift er dus vanuit verschillende jaren € 400 miljoen aan middelen vanuit verschillende jaren naar 2027.

13.03 Ontwikkeling

De verlaging van dit artikelonderdeel in 2026 met € 144,7 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de technische verwerking van het nadelig saldo over 2025 (- € 140,2 miljoen), actualisatie programmering ontwikkeling (- € 249,4 miljoen), kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming (€ 90 miljoen), kaderruilen (€ 105 miljoen), overboekingen vanuit andere artikelen (€ 14,9 miljoen), overboekingen naar andere artikelonderdelen (- € 17,4 miljoen), overboekingen vanuit HXII (€ 4,4 miljoen) en diverse afrekeningen (€ 47 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het nadelig saldo uit 2025 (- € 140,2 miljoen) technisch verwerkt. De grootste saldolutaties van 2026 naar 2025 hebben plaatsgevonden bij de projecten in de realisatiefase:

- Opheffen overprogrammering (- € 262 miljoen);
- Studie en innovatie (€ 13,7 miljoen);
- Kleine projecten personenvervoer (€ 10,8 miljoen);
- Spoorcapaciteit 2030 (€ 10,8 miljoen).

Het saldo wordt in 2026 aan dit artikel onttrokken, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering programmering

In het kader van realistisch ramen zijn alle uitgavenramingen van de programmering geactualiseerd. Dat wordt toegelicht bij dit onderdeel.

De actualisatie van de programmering op artikel 13 leidt tot een afname van € 249,4 miljoen in 2026 en van in totaal € 498,7 miljoen voor 2027 t/m 2031 op ontwikkeling. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op diverse onderdelen binnen artikel 13 en andere artikelen met als tegenboeking de overprogrammering op artikelonderdeel 13.03. Hierbij gaat het om de volgende schuiven:

- De schuiven doorgevoerd op exploitatie, onderhoud en vernieuwing vanuit de jaren 2026 (- € 76,5 miljoen) en 2031 t/m 2038 (- € 323,5 miljoen) naar het jaar 2027 (in totaal € 400 miljoen).
- De schuiven doorgevoerd op geïntegreerde contractvormen (- € 7,4 miljoen) vanuit het jaar 2030 naar het jaar 2026.
- De schuiven op artikel 11 voor OV en Spoor van € 126,2 miljoen in 2026 en in totaal - € 147,4 miljoen voor 2027 t/m 2031.

Aanlegprogramma personenvervoer (13.03.01)

Binnen het aanlegprogramma personenvervoer (13.03.01) zijn diverse

actualisaties doorgevoerd (- € 143,7 miljoen in 2026 en in totaal - € 91,5 miljoen voor 2027 t/m 2031) met een direct budgettair effect van - € 71,5 miljoen. Dit heeft een effect van - € 256,2 miljoen op het totale aanlegbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 72,1 miljoen in 2026 en in totaal met € 328,4 miljoen af voor 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- Geluidsanering Spoor (- € 31,8 miljoen);
- Spoorcapaciteit 2030 (- € 30,6 miljoen);
- Maaslijn (- € 22,6 miljoen);
- Schoon en emissieloos bouwen (- € 13,3 miljoen);
- Niet Actief Beveiligde Overwegen (- € 10,4 miljoen).

Aanlegprogramma goederenvervoer (13.03.02)

Binnen het aanlegprogramma goederenvervoer (13.03.02) zijn in 2026 diverse actualisaties doorgevoerd met een direct budgettair effect van - € 19,7 miljoen. De actualisaties hebben voornamelijk plaatsgevonden op Kleine Projecten Goederenvervoer (- € 11,4 miljoen). Daarnaast hebben zich diverse mutaties voorgedaan die kleiner zijn dan de gehanteerde norm (- 8,3 miljoen).

Planning en studies personenvervoer (13.03.04)

Binnen planning en studies personenvervoer (13.03.04) zijn diverse actualisaties doorgevoerd (- € 63 miljoen in 2026 en in totaal - € 114,2 miljoen voor 2027 t/m 2031) met een direct budgettair effect van - € 40,6 miljoen. Dit heeft een effect van - € 108,2 miljoen op het totale aanlegbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 22,3 miljoen in 2026 en in totaal met - € 130,5 miljoen voor 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- Grensoverschrijdend spoorvervoer (- € 13,7 miljoen);
- Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (- € 13,6 miljoen);
- Studie en innovatie (- € 10 miljoen).

Planning en studies goederenvervoer (13.03.05)

Binnen planning en studies goederenvervoer (13.03.05) zijn in 2026 diverse actualisaties doorgevoerd met een direct budgettair effect van - € 12,6 miljoen. De mutaties binnen planning en studies goederenvervoer zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

Dit betreft een kaderaanpassing om de uitgavenkaders op het gehele MF in een beheersbaar ritme te zetten. Voor dit artikelonderdeel gaat het om een kaderophoging van € 90 miljoen in 2026 en € 70 miljoen in 2027. Dit is met name het gevolg van de actualisering van de project- en programmaringen. Er gaat vanuit de jaren 2028 en 2029, 160 miljoen naar de jaren 2026 en 2027 toe. Daarmee is deze kaderaanpassing meerjarig budgettair neutraal.

Kaderruil

Er zijn kaderruilen (€ 105 miljoen in 2026) doorgevoerd om de overprogrammering in een beheersbaar ritme te krijgen en om de programmering en budgetten te verdelen tussen de modaliteiten om ontstane negatieve kaderstanden op artikelonderdelen op te lossen. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

Overboekingen over artikelen, artikelonderdelen en naar HXII

Vanwege diverse overboekingen vanuit andere artikelen (€ 14,9 miljoen), naar andere artikelonderdelen (- € 17,4 miljoen) en naar HXII (€ 4,4 miljoen) neemt het budget in 2026 met € 1,8 miljoen toe. Het gaat

hierbij voornamelijk om een overboeking naar MF artikelonderdeel 13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing voor Kleine Projecten Goederenvervoer (- € 17 miljoen). De EOv-middelen ten behoeve van Kijfhoek worden overgeboekt naar MF artikelonderdeel 13.02. Zie MF artikelonderdeel 13.02 (EOV) voor een nadere toelichting. Daarnaast vinden er diverse kleinere overboekingen plaats die lager zijn dan de gehanteerde norm (€ 18,8 miljoen).

Afrekeningen

Er hebben zich verschillende afrekeningen voorgedaan, waardoor het budget in 2026 met € 47 miljoen toeneemt. Het betreft voornamelijk de terugbetaling van de bevoorschotting aan ProRail met betrekking tot het tweede halfjaar van 2025 (€ 32,3 miljoen). Daarnaast vinden er diverse kleinere afrekeningen plaats die lager zijn dan de gehanteerde norm (€ 14,7 miljoen).

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 20,1 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (- € 1,8 miljoen), de actualisering van de programmering (€ 7,4 miljoen) en diverse afrekeningen (€ 14,5 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het nadelig saldo uit 2025 (- € 1,8 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat er in 2025 € 1,8 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. De saldomutaties op dit artikelonderdeel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer). Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel onttrokken, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 13.04 leidt tot een toename van € 7,4 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door een budgetneutrale schuif vanuit het jaar 2030 op dit artikelonderdeel. De kasschuif op dit artikelonderdeel is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet verder toegelicht (zie leeswijzer).

Afrekeningen

Er hebben zich verschillende afrekeningen voorgedaan, waardoor het budget in 2026 met € 14,5 miljoen toeneemt. Het betreft de afrekening over 2024 van Infrasppeed. Bij de budgetaanvraag is vooral gekeken naar het jaar van opdrachtverstrekking, terwijl de betaling vaak pas later in de tijd ligt (en daarmee in een opvolgend jaar of opvolgende volgende jaren). Daarnaast heeft een aantal projecten vertraging opgelopen en schuiven werkzaamheden door naar het volgende jaar. Daarmee is de contractering en betaling ook verschoven naar het volgende jaar.

13.09 Ontvangsten

De hogere ontvangsten van € 24 miljoen worden voornamelijk veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 113 miljoen), afrekeningen over de tweede helft van 2025 (€ 41,5 miljoen), een verlaging van de HSL-ontvangsten (- € 138,2 miljoen) en diverse kleinere mutaties (€ 7,7 miljoen).

Het voordeling saldo uit 2025 van € 113 miljoen betekent dat er minder is ontvangen dan oorspronkelijk begroot. De ontvangsten schuiven daarom door naar 2026. Dit komt voornamelijk door een schuif op de ontvangsten van de HSL-heffing van 2025 naar 2026 (€ 116,7 miljoen). In 2025 en eerdere jaren stonden te hoge ontvangsten voor de HSL-heffing geraamd. Het niet-gerealiseerde bedrag uit 2025 en eerdere jaren schuift daarom door naar 2026. IenW is voornemens in 2026 een nieuw Besluit HSL-heffing in te stellen, dat effect zal hebben op de meerjarige raming. Mogelijke bijstellingen in de meerjarige raming worden gezien na

instelling van het nieuwe HSL-besluit.

Verder heeft er terugbetaling plaatsgevonden vanuit ProRail over het tweede halfjaar van 2025 (€ 40,3 miljoen). Het betreft een terugbetaling van het voorschot dat hoger is gebleken dan benodigd.

Ten slotte zijn de HSL-ontvangsten per saldo met € 138,2 miljoen verlaagd. Dit komt met name door een afboeking op de geraamde ontvangsten (- € 152,7 miljoen). Enerzijds omdat er in het verleden per abuis ontvangsten dubbel zijn geraamd, anderzijds omdat er een afrekening over de jaren 2015-2024 heeft plaatsgevonden. Daarnaast vindt er in verband met de afrekening 2024 van Infrasppeed een terugbetaling aan lenW plaats (€ 14,5 miljard). De nadere toelichting op deze terugbetaling is te vinden onder de uitgaven van artikel 13.04.

De overige ontvangstenmutaties worden verklaard door verschillende mutaties kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 10 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 13

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	98%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	2%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.4 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 14 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

14	Regionale infrastructuur bereikbaarheidsprogramma's	Ontwe- rp- begroting 2025 (1)	Mutat- ies via NvW en (2)	Vastges- telde begroting 2026 (3)=(1+ 2)	Mutaties le suppleto- ire begroting (4)	Stand- le suppleto- ire begroting (5)=(3+ 4)	Mutati- es 2027	Mutati- es 2028	Mutati- es 2029	Mutati- es 2030	Mutati- es 2031
Verplichtingen		187.511	0	187.511	1.588.278	1.775.789	50.188	75.966	39.389	6.983	-
Uitgaven		426.854	0	426.854	13.908	440.762	128.004	234.698	311.524	405.151	426.728
waarvan juridisch verplicht											
14.01	Regionale infrastructuur	92.877	0	92.877	-	30.966	9.322	12.122	18.556	33.174	-121
14.01.02	Planning en studies prg reg/lok	53.629	0	53.629	-46.626	7.003	37.087	17.660	6.083	-789	-2.528
14.01.03	Aanleg reg/lok	39.248	0	39.248	-15.285	23.963	-27.765	-5.538	12.473	33.963	2.407
14.03	Bereikbaarheidsprogramma's	333.977	0	333.977	75.819	409.796	118.682	222.576	292.968	371.977	426.849
14.03.01	Concrete bereikbaarheidsprojecten	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0
14.03.02	Regionaal Mobiliteitsprojecten	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
14.03.03	Ruimtelijke economisch programma	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
14.03.04	Woningbouw op korte termijn	144.978	0	144.978	67.430	212.408	113.925	165.657	252.375	303.294	346.353
14.03.05	Mobiliteitspakketten	188.999	0	188.999	8.382	197.381	4.757	56.919	40.593	68.683	80.496
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.09	Ontvangsten										

Toelichting

Verplichtingen:

De verplichtingenophoging van € 1.588,3 miljoen in 2026 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De technische verwerking van het saldo over 2025 (- € 12,3 miljoen). Dit betekent dat per saldo verplichtingenbudget van 2026 naar 2025 is geschoven. Dit komt door verplichtingenverlagingen in 2025 op artikelonderdeel 14.01 Regionale Infrastructuur en op artikelonderdeel 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's. De saldomutaties zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Verder zijn diverse verplichtingschuiven doorgevoerd waardoor in 2026 het verplichtingen kader per saldo wordt verhoogd (€ 1.602 miljoen). De aard van de verplichtingschuiven hangen vaak samen met de actualisatie van de programma's. Deze zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Er hebben overboekingen naar HXII plaatsgevonden (- € 51,5 miljoen). De aard van de verplichtingschuiven hangen vaak samen met de actualisatie van de programma's. Deze zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Door diverse overboekingen van en naar artikel 14.03 neemt het verplichtingen budget met € 50,1 miljoen toe. Deze worden toegelicht bij de uitgavenmutaties.

Uitgaven:

14.01 regionale infrastructuur

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 61,9 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 1 miljoen), de overboekingen naar HXII (- € 51,5 miljoen) en de actualisering van de programmering (- € 11,4 miljoen).

Saldo 2025

De mutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Overboekingen naar HXII

Er hebben overboekingen naar HXII plaatsgevonden (- € 51,5 miljoen). Het gaat om overboekingen ten behoeve van de Brede Doeluitkering en met name vanuit de volgende projecten:

- Stedelijk OV Den Haag/Rotterdam (- € 26,2 miljoen);
- OV Amsterdam-Haarlemmermeer (- € 14,3 miljoen);
- Randstadrail/Metronet Rotterdam (- € 10 miljoen).

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 14.01 leidt tot een afname van € 11,4 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op dit artikelonderdeel. Hierbij gaat het met name om de volgende schuiven naar aanleiding van de geactualiseerde financiële meerjarenplanning van ProRail ten behoeve van de Ontwerpbegroting 2027:

- Stedelijk OV Den Haag/Rotterdam (€ 16,2 miljoen);
- OV Amsterdam-Haarlemmermeer (- € 6,6 miljoen);
- HOV netwerk Zuid-Holland-Noord (- € 15,5 miljoen).

14.03 bereikbaarheidsprogramma's

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 75,8 miljoen verhoogd en in 2027 t/m 2031 € 1.433,1 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 7,2 miljoen) de actualisering van de programmering

(€ 18,5 miljoen in 2026 en € 22,5 miljoen in de jaren 2027 t/m 2031) en de overboekingen van en naar dit artikelonderdeel (€ 50,1 miljoen in 2026 en € 1.410,1 miljoen in 2027 t/m 2031). Het restant wordt verklaard door diverse kleine mutaties

Saldo 2025

In 2026 is het voordelig saldo uit 2025 (€ 7,2 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat er in 2025 € 7,2 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door vertragingen op de mobiliteitspakketten voor woningbouw in 2025 (€ 6,3 miljoen). Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 14.03 leidt tot een toename van € 18,5 miljoen in 2026 en € 22,5 miljoen in de jaren 2027 t/m 2031. Dit wordt veroorzaakt door:

- Mobiliteitspakketten: er schuift € 22,5 miljoen uit 2026 en € 11,4 miljoen uit 2027 naar 2028 om de beschikbare budgetten te laten aansluiten op de actuele bevoorschottingschema's.
- Woningbouw korte termijn: er schuift € 41,0 miljoen uit 2035 naar 2026 om de beschikbare budgetten te laten aansluiten op de actuele bevoorschottingschema's.

Overboekingen artikel 14.03

Door diverse overboekingen neemt het budget in 2026 met € 50,1 miljoen toe en in 2027 t/m 2031 € 1.410,1 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- WoMo II middelen: In het kader van Woningbouw en Mobiliteit is door het Kabinet Schoof nog eens € 2,5 miljard euro extra beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn met OB26 van de aanvullende post bij Financiën overgekomen naar artikel 11 van het mobiliteitsfonds. Dit budget wordt nu onderverdeeld over de verschillende artikelen. Er wordt in totaal € 1,2 miljard ingezet voor Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) op artikel 14. en € 1,3 miljard is gereserveerd voor de grootschalige woningbouwgebieden. Wat betreft de € 1,3 miljard grootschalige woningbouwgebieden vloeit € 1,0 miljard naar OV en spoor gerelateerde projecten en € 283 miljoen naar artikel 14 grootschalige woningbouwgebieden. Dit betekent dat er € 19,0 miljoen in 2026 en € 1.214,0 miljoen in de jaren 2027 t/m 2031 extra beschikbaar komt voor de WoKT en grootschalige woningbouw.
- HOV4: vanuit de reservering HOV4 op artikel 11 wordt conform bestuursovereenkomst in 2026 € 35,5 miljoen overgeboekt naar artikel 14 en € 111,0 miljoen in de jaren 2027 t/m 2029.
- Westflank Groningen: vanuit de reservering Westflank Groningen wordt conform bestuursovereenkomst € 5,6 miljoen in 2026 en € 85,5 miljoen in de jaren 2027 t/m 2030 overgeboekt naar artikel 14.
- Herschikking WOKT (- € 10,0 miljoen): de laatste middelen van de oude WOKT regeling zullen in 2026 worden beschikt. In totaal wordt het budget met € 31,0 miljoen verlaagd, hiervan vloeit € 21,0 miljoen naar de mobiliteitspakketten en wordt € 10,0 miljoen overgeboekt naar de reservering ontsluiting woningbouw.

14.09 Ontvangsten

Er hebben zich op de ontvangsten geen mutaties voorgedaan bij Voorjaarsnota 2026.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 12 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 14

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	98%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	2%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.5 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 15 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

15	Hoofdva arwege nnet	Ontwerp begroting 2026 (1)	Mutat ies via NvW en deme nten (2)	Vastgest elde begroting 2026 (3)=(1+ 2)	Mutaties suppleto ire begroting (4)	Stand le suppleto ire begroting (5)=(3+ 4)	Mutat ie 2027	Mutatie 2028	Mutati e 2029	Mutat ie 2030	Mutat ie 2031
Verplichtingen		2.902.904		2.902.904	1.058.957	1.843.947	49.638	1.320.357	91.722	4.510	35.807
Uitgaven		1.547.487		1.547.487	57.233	1.604.720	85.287	149.595	26.761	68.615	70.888
waarvan juridisch verplicht											
15.01	Exploitatie	25.673	0	25.673	511	26.184	416	0	0	0	0
	- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS	25.673	0	25.673	511	26.184	416	0	0	0	0
15.02	Onderhoud en vernieuwing	905.031	0	905.031	62.027	967.058	42.446	- 20	0	533	50
15.02.01	Onderhoud	628.260	0	628.260	68.507	696.767	6.529	- 20	0	533	50
	- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS	627.736	0	627.736	68.542	696.278	6.537	0	0	535	0
15.02.04	Vernieuwing	276.771	0	276.771	- 6.480	270.291	35.917	0	0	0	0
	- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.03	Ontwikkeling	140.903	0	140.903	14.289	126.614	39.638	147.473	41.038	87.148	51.073
15.03.01	Aanleg	94.040	0	94.040	- 2.062	91.978	94	132.608	64.496	3.390	14.050
15.03.02	Planning en studies	40.617	0	40.617	13.144	27.473	66.167	15.761	104.862	90.051	37.023
	- Waarva n bijdrage aan agentsc hap	1.839	0	1.839	0	1.839	0	0	0	0	0

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 15 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

15	Hoofdv arwege nnet	Ontwerp begroting 2026 (1)	Mutat ies via NvW (1) en deme nten (2)	Vastgest elde begroting 2026 (3)=(1+ 2)	Mutaties suppleto ire begroting (4)	Stand le suppleto ire begroting (5)=(3+ 4)	Mutat ie 2027	Mutatie 2028	Mutati e 2029	Mutat ie 2030	Mutat ie 2031	
	<i>RWS</i>											
15.03.03	<i>Optimali sering gebruik</i>	6.246	0	6.246	917	7.163	1.735	896	672	487	0	
15.04	Geïnte greerde e contrac tvorme n/PPS	59.100	0	59.100	4.090	63.190	515	1.952	- 9	1.680	881	
15.06	Netwer kgebond den kosten HVWN	416.780	0	416.780	4.894	421.674	2.272	- 4.054	-	-	-	
15.06.01	<i>Apparaa tskoste n RWS</i>	400.060	0	400.060	5.623	405.683	2.022	- 4.054	-	-	-	
	<i>- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS</i>	400.060	0	400.060	5.623	405.683	2.022	- 4.054	-	-	-	
15.06.02	<i>Overige netwerk gebond en kosten</i>	16.720	0	16.720	- 729	15.991	250	0	0	0	0	
	<i>- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS</i>	16.720	0	16.720	- 729	15.991	250	0	0	0	0	
Ontvangsten												
15.09	Ontvan gsten	3.752	0	3.752	13.805	17.557	8.846	- 7.028	675	667	- 394	

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingenverlaging van € 1.059,0 miljoen in 2026 wordt voornamelijk veroorzaakt door onderstaand toegelicht uitgaven mutaties en:

- De technische verwerking van het saldo over 2024 (€ 221,3 miljoen).
- Actualisering van de programmering van de verplichtingen (- € 1.355,1 miljoen): met name door schuiven op vernieuwing (€ 7,2 miljoen), aanleg (- € 1.340,9 miljoen) en planning en

studies (- € 25,7 miljoen).

Uitgaven

Realistisch Ramen artikel 15 Mobiliteitsfonds

Bij de eerste suppletoire begroting 2026 is er net zoals de vorige begrotingsstukken kritisch gekeken naar de uitgavenramingen op alle artikelen, zo ook op artikel 15. Hierdoor is de programmering bij de verschillende artikelonderdelen op artikel 15 geactualiseerd. Dit wordt toegelicht onder de kopjes 'actualisering programmering'. Vervolgens is op het artikelonderdeel «ontwikkeling» een kaderaanpassing doorgevoerd om de uitgavenkaders aan te sluiten op de geactualiseerde programmering.

15.01 Exploitatie

De uitgavenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

15.02 Onderhoud en Vernieuwing

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 62,0 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 43,0 miljoen verhoogd.

15.02.01 Onderhoud

Het budget op onderhoud is in 2026 met € 68,5 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 7,1 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Excessieve prijsstijgingen

Het budget is in 2026 met € 56,0 miljoen verhoogd ter dekking van de excessieve prijsstijgingen. In de afgelopen jaren is de prijsbijstelling via de IBOI achterop geraakt bij de GWW-index. Het gevolg van het ontstane verschil tussen GWW en IBOI is dat de realisatiekosten hoger uitvallen dan de beschikbaar gestelde budgetten die op IBOI zijn gebaseerd. Normaliter middelen de verschillen zich op de langere termijn weer uit. Maar de uitschieter in 2022 is een dissonant in de prijsbijstellingsystematiek die waarschijnlijk niet meer uitmiddeld.

Aanvulling prijsbijstelling 2025

Het budget wordt in 2026 met € 17,1 miljoen verhoogd en in 2027 met € 7,5 miljoen verhoogd ter compensatie van de niet volledig uitgekeerde IBOI prijsbijstelling 2025 met OB26. Met deze mutatie wordt de prijsbijstelling 2025 voor Exploitatie En Onderhoud voor 2026 en 2027 toegekend, waarbij op E&O ook met terugwerkende kracht de niet ontvangen IBOI in 2025 wordt gecompenseerd.

Overig Overboekingen

- Een overboeking van – € 4,1 miljoen in 2026 naar het ministerie van Defensie voor noodsteun en betonning op de Noordzee.

Het verschil wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

15.02.04 Vernieuwing

Het budget op Vernieuwing is in 2026 met € 6,5 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 36,0 miljoen verhoogd. Dit komt met name door het saldo 2025 (- € 10,7 miljoen in 2026), de

actualisering van het programma (- € 0,0 miljoen in 2026 en – € 50,0 miljoen in 2027 t/m 2031) en de dekkingsopgave MF (€ 0,7 miljoen in 2026 en € 85,9 miljoen in 2027)

Saldo 2025

Dit artikelonderdeel wordt in 2026 met € 10,7 miljoen verlaagd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2025. Dit betekent dat in 2025 € 10,7 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk was begroot. Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering van de programmering

Bij de eerste suppletoire begroting zijn de programma's voor onderhoud en vernieuwing geactualiseerd. Dit heeft alleen voor het programma Vernieuwing geleid tot een programma-schuif. Met het ministerie van Financiën is afgesproken dat er € 50,0 miljoen uit het 2027 wordt geschoven naar het 2032 om binnen de financiële kaders te blijven.

Dekkingsopgave MF

De laatste jaren hebben zich door de oorlog in Oekraïne excessieve prijsstijgingen voorgedaan. Vanuit de generieke investeringsruimte wordt er daarom € 69,4 miljoen overgeboekt in het jaar 2027 voor Vernieuwing op HVWN. Daarnaast is in 2025 de IBOI niet volledig uitgekeerd op vernieuwing. Dit wordt gecompenseerd door uit de generieke investeringsruimte € 16,5 miljoen over te boeken naar het jaar 2027.

15.03 Ontwikkeling

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 14,3 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 30,7 miljoen verlaagd. De komt met name door het saldo 2025 (€ 11,5 miljoen in 2026), een kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming (€ 3,5 miljoen in 2026 en € 10,0 miljoen in 2027), de actualisering van de programmering (- € 25,8 miljoen in 2026 en – € 34,3 miljoen in de jaren 2027 t/m 2031) en de overboekingen op dit artikelonderdeel (- € 3,5 miljoen in 2026 en met € 6,9 miljoen verhoogd in 2027 t/m 2031.) het verschil wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Saldo 2025

Dit artikelonderdeel wordt in 2026 met € 11,5 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2025. Dit betekent dat in 2025 € 11,5 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk was begroot. Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

Dit betreft een kaderaanpassing om de kasbudgetten op het MF in de juiste verhouding te zetten tot de programmering en de begroting in een stabiel ritme te plaatsen. Voor dit artikelonderdeel gaat het om een kaderaanpassing van € 3,5 miljoen in 2026 en € 10 miljoen in 2027. Er gaat vanuit de jaren 2028 en 2029, € 13,5 miljoen naar de jaren 2026 en 2027 toe. Hiermee is deze kaderaanpassing meerjarig budgettair neutraal.

Kaderruil

Op dit artikel zijn er kaderruilen doorgevoerd om de overprogrammering per modaliteit in een beheersbaar ritme te krijgen en om de ontstane negatieve kaderstanden op de artikelonderdelen op te lossen. Deze hebben echter geen betrekking op het jaar 2026. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

Actualisering van de programmering

De actualisatie van de programmering op artikel 15 leidt tot een afname van € 25,8 miljoen in 2026 en een daling van in totaal € 34,3 miljoen voor 2027 t/m 2031 op ontwikkeling. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op diverse onderdelen binnen artikel 15 met als tegenboeking de overprogrammering op artikelonderdeel 15.03. Hierbij gaat het om de volgende schuiven:

Aanlegprogramma (15.03.01)

Binnen het aanlegprogramma (15.03.01) zijn diverse actualisaties doorgevoerd (- € 16,3 miljoen in 2026 en in totaal – € 241,3 miljoen voor 2027 t/m 2031). Dit heeft geen effect op het totale ontwikkelingsbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 16,3 miljoen in 2026 en in totaal met € 241,3 miljoen toe voor 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- Maasroute tweede fase (€ 10,0 miljoen van 2026 naar 2027): De werkzaamheden zijn grotendeels afgerond en er worden enkel nog wat nadeelcompensaties verwacht in 2027 waardoor het budget naar achter schuift.
- Nieuwe Sluis Terneuzen (€ 23,7 miljoen van 2026 naar 2027 en 2029): door een extra verwachte bijdrage van Vlaanderen is het projectbudget waarschijnlijk niet nodig en schuift er geld naar achteren.
- Lemmer-Delfzijl 2 (€ 4,9 miljoen van 2026 naar 2027 en € 14,4 miljoen van 2028 naar 2027 en 2029 t/m 2031: de voorbereidingen zijn in de afrondende fase en de meeste werkzaamheden worden in 2027 verwacht.
- Reservering ERTV's (€ 9,3 miljoen uit 2026 en € 44,5 miljoen uit 2027 t/m 2031 naar latere jaren): nieuwe inzichten hebben geleid tot een actualisering van het ritme.
- Sluiscomplex Kornwerderzand (- € 5,0 miljoen van 2026 en - € 145,0 miljoen van 2027 t/m 2029 naar 2031 en 2032): de gesprekken met de regio lopen nog waardoor het project vertraging oploopt. Hierdoor schuift budget naar achter.

Planning en studies (15.03.02)

Binnen de programma's planning en studies (15.03.02) zijn in 2026 diverse actualisaties (- € 9,2 miljoen in 2026 en in totaal € 206,7 miljoen voor 2027 t/m 2031) doorgevoerd. Dit budget komt uit latere jaren, waardoor het meerjarig neutraal is. Dit heeft geen effect op de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering. Hierdoor neemt de overprogrammering toe met € 9,2 miljoen in 2026 en in totaal af met € 206,7 miljoen voor 2027 t/m 2031. Het gaat hierbij voornamelijk om de volgende projecten:

- Reservering Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl (€ 10,3 miljoen van 2026 en € 21,0 miljoen van 2027 naar latere jaren).
- Reservering Nieuwe sluis Terneuzen (€ 7,3 miljoen van 2026 naar 2027).

- Reservering maasroute (€ 10,8 miljoen uit 2027 naar 2028 en € 21,4 miljoen uit 2029 en 2030 naar 2031).
- Reservering Wilhelminakanaal (€ 58,8 miljoen uit latere jaren naar 2028 t/m 2030)
- Reservering Scheepvaartveiligheid WoZ (€ 4,6 miljoen uit 2026 en 2027 naar 2028 t/m 2031)
- Reservering Areaalgroei (€ 20,0 miljoen van 2027 naar 2028 t/m 2038)
- Reservering pontje Ter Aa (€ 20,0 miljoen van 2027 naar 2028 t/m 2031).
- Lichtenen IJmuiden (€ 10,7 miljoen uit 2027 naar 2028).

Optimalisering Gebruik (15.03.03)

Op optimalisering gebruik (15.03.03) is € 2,1 miljoen van 2026 en 2027 naar 2028 t/m 2030 geschoven. Dit komt door het project Modal Shift van weg naar water. Dit heeft geen effect op het totale ontwikkelingsbudget in de budgettaire tabel omdat het wordt tegengeboekt op de overprogrammering (op 15.03.03).

Overboekingen artikel 15

Het ontwikkelingsbudget is door diverse overboekingen met € 3,5 miljoen verlaagd in 2026 en met € 6,9 miljoen verhoogd in 2027 t/m 2031. Dit komt met name door onderstaande toegelichte mutaties:

Overboekingen naar HXII:

Er worden verschillende overboekingen naar HXII gedaan (- € 2,1 miljoen in 2026 en – € 15,9 miljoen in 2027 t/m 2031). Dit betreft met name:

- Buisleidingen (- € 0,8 miljoen in 2026 en - € 2,9 miljoen in 2027 en 2028): per 2026 vindt de uitvoering en realisatie voor buisleidingen plaats op de beleidsbegroting HXII. Met deze overboeking wordt het resterende budget overgeboekt naar het opdrachtenbudget buisleidingen.
- Wilhelminakanaal (- € 11,7 miljoen uit 2028 t/m 2030): tijdens het BO MIRT is overeengekomen dat de SPUK voor het Wilhelminakanaal met € 11,7 miljoen wordt verhoogd.
- Diverse kleine mutaties.

Overboekingen naar andere ministeries

Er worden verschillende overboekingen gedaan van en naar andere ministeries (- € 15,6 miljoen in 2026 en – € 6,7 miljoen in 2027 t/m 2031). Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Een overboeking van € 12,5 miljoen in 2026 naar het ministerie van Defensie voor de Kustwacht voor de noodsleephulp op de Noordzee. Het gaat om de schepen ERTV Zuid en ERTV Midden die de Kustwacht huurt bij de Rijksrederij.
- Een overboeking van € 0,8 miljoen per jaar t/m 2039 vanaf 2026 naar Defensie voor actieve verkeersbegeleiding op de Waddenzee.
- Een overboeking van jaarlijks € 0,5 miljoen tussen 2026 en 2031 naar Defensie voor sanctienaleving van de Kustwacht.

Dekkingsopgave MF: Wilhelminakanaal Sluis II

Voor sluis II van het Wilhelminakanaal wordt € 4,5 miljoen in 2026 en € 26,1 miljoen in 2027 en 2028 overgeboekt vanaf de generieke

investeringsruimte naar ontwikkeling ter dekking van het ontstane tekort.

Ontvangsten Vlaanderen

Er wordt in 2026 € 15,0 miljoen extra ontvangen uit Vlaanderen voor de Nieuwe Sluis Terneuzen. Dit bedrag wordt aan het projectbudget toegevoegd.

Saldo mee- en tegenvallers

Maasroute fase 2 zit in de afrondende fase waardoor er € 9,7 miljoen niet nodig blijkt te zijn voor het project. Dit bedrag wordt deels teruggeboekt naar de generieke investeringsruimte (€ 6,1 miljoen) en deels naar reservering VenR (€ 3,6 miljoen) omdat er ook vernieuwingswerkzaamheden zijn uitgevoerd.

15.04 Geïntegreerde contractvormen

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 4,1 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 5,0 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door het saldo (€ 4,8 miljoen), de actualisering van de programmering (- € 0,9 miljoen) en diverse kleine overboekingen (€ 0,2 miljoen).

Saldo 2025

Dit artikelonderdeel wordt in 2026 met € 4,8 miljoen verhoogd als gevolg van de technische verwerking van het saldo over 2025. Dit betekent dat in 2025 € 4,8 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Het saldo wordt in 2026 bij dit artikelonderdeel in opgeteld, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering Programmering

Er is € 0,9 miljoen van 2026 naar latere jaren verschoven en in totaal € 5,0 miljoen naar 2027 t/m 2031 uit latere jaren geschoven. Dit is met name het gevolg van schuiven op de volgende projecten:

- Selectieve ontrekking Zeetoeegang IJmond (€ 1,3 miljoen van 2026 naar 2028)
- Zeetoeegang IJmond (€ 1,8 miljoen naar 2026 t/m 2031 uit latere jaren)
- 3e kolk Beatrixsluis (€ 1,2 miljoen naar 2026 t/m 2031 uit latere jaren)

15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 4,9 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 57,5 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door taakstellingen uit Jetten-I en de MPV-50.

Taakstelling Jetten-I

Het budget op onderhoud is voor 2027 t/m 2031 in totaal met € 79,1 miljoen verlaagd door de efficiency taakstelling en de taakstelling slagvaardige overheid.

MPV-50

Ter dekking van de verhoogde tarieven voor de MPV-50 wordt jaarlijks vanaf 2030 € 8,1 miljoen ontvangen. De Tarieven zijn gestegen

vanwege de aanstaande vervanging van de MPV-50.

15.09 Ontvangsten

De ontvangsten zijn in 2026 met € 13,8 miljoen toegenomen en in de jaren 2027 t/m 2030 met € 2,8 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Nieuwe sluis Terneuzen: er wordt in 2026 € 15,0 miljoen extra ontvangen uit Vlaanderen. Daarnaast schuift er € 2,1 miljoen uit 2026 en € 6,5 miljoen uit 2028 naar 2027 omdat de CEF verrekening in dat jaar verwacht wordt.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 14 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 15

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	98%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	2%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.6 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 17 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

17	Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Ontwe- rp- begro- ting 2026 (1)	Mutat- ies via NvW en deme- nten (2)	Vastges- telde begro- ting (3)=(1+ 2)	Mutati- es supple- toire begro- ting (4)	Stand- le supple- toire begro- ting (5)=(3+ 4)	Mutati- e 2027	Mutat- ie 2028	Mutati- e 2029	Mutati- e 2030	Mutati- e 2031
Verplichtingen		801.030	0	801.030	- 390.645	410.385	- 44.750	91.301	- 196.833	102.458	52.389
Uitgaven		591.006	0	591.006	- 5.211	585.795	- 232.199	- 96.719	- 207.406	73.345	10.370
waarvan juridisch verplicht											
17.07	ERTMS	182.509	0	182.509	- 54.551	127.958	- 87.415	- 65.000	- 201.000	0	- 100.000
17.07.01	Aanleg ERTMS	182.509	0	182.509	- 54.553	127.956	- 87.415	- 65.000	- 201.000	0	- 100.000
17.07.02	Planning en studies ERTMS	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
17.08	Zuidasdok	273.234	0	273.234	47.925	321.159	- 106.179	15.692	75.094	73.507	160.370
17.10	Programma Hoogfrequen- t Spoorvervoer	135.263	0	135.263	1.415	136.678	- 38.605	- 47.411	- 81.500	- 162	- 50.000
17.10.01	Aanleg PHS	131.339	0	131.339	- 39	131.300	- 36.171	- 38.668	- 85.000	- 5.162	- 55.000
17.10.02	Planning en studies PHS	3.924	0	3.924	1.454	5.378	- 2.434	- 8.743	- 3.500	5.000	5.000
Ontvangsten											
17.09	Ontvangsten	84.434	0	84.434	23.094	107.528	- 135	- 173	- 1.169	1.881	- 3.745

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingenverlaging van € 390,6 miljoen in 2026 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De technische verwerking van het saldo over 2025 (- € 353,3 miljoen). Dit betekent dat per saldo verplichtingenbudget van 2026 naar 2025 is geschoven. Dit komt met name door een verplichtingenophoging op artikelonderdeel 17.07 ERTMS, een verplichtingenophoging op artikelonderdeel 17.08 Zuidasdok en een verplichtingenverlaging op artikelonderdeel 17.10 Programma

- Hoogfrequent Spoor in 2025. De saldomutaties zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
- Verder zijn diverse verplichtingschuiven doorgevoerd waardoor in 2026 het verplichtingenkader per saldo wordt verlaagd (- € 100,5 miljoen). De aard van de verplichtingschuiven hangt vaak samen met de actualisatie van de programma's. Deze zijn nader toegelicht onder de uitgaven.
  - Daarnaast hebben er overboekingen plaatsgevonden die verder zullen worden toegelicht bij de uitgaven op dit artikel (€ 63,2 miljoen).

Uitgaven

Realistisch Ramen Mobiliteitsfonds

Bij de eerste supplettoire begroting 2025 is er net zoals de vorige begrotingsstukken kritisch gekeken naar de uitgavenramingen op alle artikelen, zo ook op artikel 17. Hierdoor is de programmering bij de verschillende artikelonderdelen op artikel 17 geactualiseerd. Dit wordt toegelicht onder de kopjes 'actualisering programmering'. Vervolgens is op de artikelonderdelen van ERTMS en PHS een kaderaanpassing doorgevoerd om de uitgavenkaders aan te sluiten op de geactualiseerde programmering.

17.07 ERTMS

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 54,6 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (- € 47,1 miljoen), een kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming (€ 70 miljoen), kaderruilen (€ 32 miljoen), actualisatie programmering (- € 120 miljoen) en een afrekening van een voorschot (€ 11,1 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het voordelig saldo uit 2025 (- € 47,1 miljoen) technisch verwerkt. Dit is met name veroorzaakt door het bijgewerkte kasritme vanuit ProRail voor ERTMS en als gevolg daarvan schuift er realisatiebudget van 2026 naar 2025. Het saldo wordt in 2026 aan dit artikelonderdeel onttrokken, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 17.07 leidt tot een afname van € 120 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op dit artikelonderdeel. Hierbij gaat het met name om de volgende schuiven:

- De geactualiseerde meerjarenplanning van ProRail ten behoeve van de Ontwerpbegroting 2027 (- € 347,2 miljoen).
- Herziening van de uitgavenreeks van de RVO (- € 44,6 miljoen).
- De actualisering van de planning van ERTMS voor de eerste helft van 2026 (€ 4,5 miljoen).
- De tegenboekingen van de kasschuiven, zodat de kaskaders van het MF over de jaren heen gelijk blijven (€ 267,3 miljoen).

Afrekening voorschot

Er heeft zich een afrekening voorgedaan, waardoor het budget in 2026 met € 11,1 miljoen toeneemt. Het betreft de terugbetaling van de bevoorschotting aan ProRail met betrekking tot het tweede halfjaar van 2025.

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

Dit betreft een kaderaanpassing om de uitgavenkaders op het gehele MF in een beheersbaar ritme te zetten. Voor dit artikelonderdeel gaat het om een kaderophoging van € 70 miljoen in 2026 en € 65 miljoen in 2027. Dit is met name het gevolg van de actualisering van de

project- en programmaringen. Er gaat vanuit de jaren 2028 en 2029, 135 miljoen naar de jaren 2026 en 2027 toe. Daarmee is deze kaderaanpassing meerjarig budgettair neutraal.

Kaderruil

Er zijn kaderruilen (€ 32 miljoen in 2026) doorgevoerd om de overprogrammering in een beheersbaar ritme te krijgen en om de programmering en budgetten te verdelen tussen de modaliteiten om ontstane negatieve kaderstanden op artikelonderdelen op te lossen. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

17.08 Zuidasdok

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 47,9 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (€ 20,4 miljoen), overboekingen vanuit andere artikelen (€ 7,9 miljoen) en de actualisering van de programmering (€ 19 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het saldo uit 2025 (€ 20,4 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat er in 2025 € 20,4 miljoen minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. De lagere uitgaven worden vooral veroorzaakt op de OV-Terminal. Het saldo wordt in 2026 bij dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboekingen vanuit andere artikelen

In totaal is in 2026 € 7,9 miljoen overgeboekt vanuit andere artikelen naar dit artikelonderdeel. De mutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 17.08 leidt tot een toename van € 19 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op dit artikelonderdeel. Hierbij gaat het met name om de volgende schuiven:

- Tunnel en A10 (€ 47,4 miljoen): Op basis van de inzet van het bouwteam in het voorlopig ontwerp en door schuiven van conditioneringswerkzaamheden is de inschatting dat de inzet en daardoor de kosten in 2026 voor het bouwteam hoger zullen uitvallen dan eerder geprognoseerd.
- OV-Terminal (- € 32,1 miljoen): De OV-terminal 1 uitgaven van 2025, 2026 en 2027 zijn naar achteren geschoven vanwege vertraging. Hierdoor valt de prognose voor 2030 hoger uit. De aanbesteding van OV-terminal 3 is vertraagd door de latere ingebruikname van de Brittenpassage. Gunning zal niet voor 2030 plaatsvinden en de eerste betaling zal pas in 2030 plaatsvinden.
- Diverse kleinere mutaties (€ 3,7 miljoen).

17.10 Programma Hoogfrequent Spoor

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2026 met € 1,4 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo over 2025 (- € 93,1 miljoen), een kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming (€ 81,5 miljoen), kaderruilen (€ 33 miljoen), overboekingen vanuit andere artikelen (€ 31,2 miljoen) en actualisatie programmering (- € 55 miljoen).

Saldo 2025

In 2026 is het nadelig saldo uit 2025 (- € 93,1 miljoen) technisch verwerkt. Dit betekent dat er in 2025 € 93,1 miljoen meer is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Dit is met name veroorzaakt

door het opheffen van de overprogrammering. Het saldo wordt in 2026 van dit artikelonderdeel afgehaald, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboekingen vanuit andere artikelen

Er vindt in 2026 een overboeking plaats naar PHS vanuit de investeringsruimte op MF artikel 11 (€ 31,2 miljoen). Deze overboeking dient ter dekking van de kostenstijging als gevolg van herfaserings-werkzaamheden op station Amsterdam. De hogere kosten worden enerzijds veroorzaakt doordat de onderhoudswerkzaamheden aan een viaduct meer tijd in beslag nemen dan gepland vanwege een slechtere staat dan voorzien en de werkzaamheden met meer dan een jaar uitlopen en anderzijds door complexere werkzaamheden door de toevoeging van de internationale terminal

Actualisering van de programmering

De actualisering van de programmering op artikelonderdeel 17.10 leidt tot een afname van € 55 miljoen in 2026. Dit wordt veroorzaakt door budgetneutrale schuiven op dit artikelonderdeel. Hierbij gaat het met name om een schuif vanuit 2026 naar latere jaren vanwege de geactualiseerde financiële meerjarenplanningen van ProRail.

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

Dit betreft een kaderaanpassing om de uitgavenkaders op het gehele MF in een beheersbaar ritme te zetten. Voor dit artikelonderdeel gaat het om een kaderophoging van € 81,5 miljoen in 2026 en € 65 miljoen in 2027. Dit is met name het gevolg van de actualisering van de project- en programmaringen. Er gaat vanuit de jaren 2028 en 2029, 146,5 miljoen naar de jaren 2026 en 2027 toe. Daarmee is deze kaderaanpassing meerjarig budgettair neutraal.

Kaderruil

Er zijn kaderruilen (€ 33 miljoen in 2026) doorgevoerd om de overprogrammering in een beheersbaar ritme te krijgen en om de programmering en budgetten te verdelen tussen de modaliteiten om ontstane negatieve kaderstanden op artikelonderdelen op te lossen. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

17.09 Ontvangsten

De hogere ontvangst van € 23,1 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bepaalde EU ontvangsten voor ERTMS die in 2025 verwacht werden pas in 2026 zullen worden ontvangen (€ 7,6 miljoen) en door een terugbetaling van de bevoorschotting aan ProRail in het kader van ERTMS (€ 11,1 miljoen). Daarnaast vinden er diverse ontvangstenmutaties plaats die kleiner zijn dan de gehanteerde norm en daarom niet worden toegelicht (€ 4,4 miljoen).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 16 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 17

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	99%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	1%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

3.7 Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 18 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

18	Overige uitgaven en ontvangsten	Ontworp- begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2026 (3)=(1+2)	Mutaties supplementaire begroting (4)	Stand supplementaire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen		1.137	0	1.137	908	2.045	0	0	0	0	0
Uitgaven		1.000	0	1.000	807	1.807	0	0	0	0	0
waarvan juridisch verplicht											
18.06	Externe veiligheid	1.000	0	1.000	807	1.807	0	0	0	0	0
18.08	Netwerkoverstijgende kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.08.01	Apparaatskosten RWS										
18.08.02	Overige netwerkoverstijgende kosten										
18.08.03	Afkomst van eigen vermogen Rijks water staat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.09	Ontvangsten	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0
18.10	Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	- 163.912	- 163.912	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

De mutaties bevinden zich onder de norm zoals vastgesteld in de leeswijzer.

Uitgaven

18.06 Externe veiligheid

De mutaties bevinden zich onder de norm zoals vastgesteld in de leeswijzer.

Ontvangsten

18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen

Het nadelig saldo van de afgesloten rekeningen over 2025 bedraagt € 163,9 miljoen. Dit betreft de verrekening van het nadelig saldo over 2025 en wordt, conform de Comptabiliteitswet, ten laste van de begroting 2026 van het Mobiliteitsfonds gebracht.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 18 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 18

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	100%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	

4 Bijlagen

4.1 Bijlage 1 Verdiepingsbijlage

Tabel 19 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte (bedragen x € 1.000)

	Totaal mutatie	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2026															
Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte		283.151	674.362	81	1.020	1.771	1.438	1.276	1.137	1.413	1.220	1.176	1.466	1.023	1.841
Bijdragen derden	-152.172	-152.172													
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: E&O Excessieve prijsstijgingen	-56.000	-56.000													
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: Rijksrederij MPV-50	-72.900					-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: Saldo meegen tegenvallers	35.340	6.327	154	-450	-139	2				29.660			-54	-80	-80
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: Sluis Wilhelminakanaal	-30.595	-4.500	-18.000	-8.095											
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: Varend ontgassen E-noses	-22.100		-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
Dekking Hoofdvaarwegennet MF: Waddenzee VTS	-1.318													-518	-800
Dekking Hoofdwegennet MF: A2 Vonderen-Kerensheide	-176.669												176.669		
Dekking Hoofdwegennet MF: A4 Vlietland-N14	-7.737	-7.737													
Dekking Hoofdwegennet MF: Autonome Voertuigen en A67 Leenderheide-Geldrop	-55.700													20.700	35.000
Dekking Hoofdwegennet MF: E&O Excessieve prijsstijgingen	-153.000	-153.000												0	0
Dekking Hoofdwegennet MF: E&O Exogene tegenvallers	-54.875	-52.825	-1.600	-150	-150	-150									
Dekking Hoofdwegennet MF: E&O terugdraaien BKN besparingsmaatregelen	-204.000	-68.000	-34.000	34.000	34.000	34.000									

Overboeking Multimo- daal Metropoolregio Eindhoven	-76.134	-44.523	-20.330	-7.319	-3.962											
Overboeking Onderzoek mee- en tegenvallers	-600	-600														
Overboeking Ontsluiting Woningbouw	10.000	10.000														
							-	-	-	-						
Overboeking Onsluiting Woningbouw II	-133.576	-500	-1.000	-3.000	-3.000	-5.000	30.00	30.00	41.30	19.77						
							0	0	1	5						
Overboeking Restbudget Reservering Bereikbaar- heid WOMO	-172.000						49.47	19.84	47.58	14.09	41.00					
							6	6	4	4	0	0	0	0		
Overboeking Reservering restbudget naar verken- ning A27 Zeewolde - Eemnes	200.000						18.99	63.69	74.99	42.31						
							7	9	4	0						
Overboeking Sedimenta- tiesuppleties Rijn-Midden Waal	-2.369	-1.145	-1.224													
							-									
Overboeking Spreiden en Mijden	-25.000	-600					24.40									
							0									
Overboeking Stikstofdes- kundigheid	-2.588		-647	-647	-647	-647										
Overboeking Strategische capaciteitsmanagement	-25.170								25.17	0						
Overboeking Verkennin- gen Ameland Hoofdwe- gennet naar verkenning Ameland	-850						-850									
Overboeking Westflank Groningen	-91.037	-5.552	-11.101	33.30	33.30											
				6	6	-7.772										
Overboeking Wind in de Zeilen	-125	-125														
Overboeking WoMo II middelen	1.501.27															
	2	-18.998	-85.676	122.0	215.2	364.2	426.8	154.0	38.69	59.69	15.81					
				64	54	05	49	18	9	4	5					
				417.7	129.0	166.2	444.3	182.4	115.5	10.24	81.03	37.97	374.2	140.9	955.6	
Kasschuiven 2026 art. 11	0	629.914	-1.489	28	64	44	86	01	63	1	1	6	87	49	85	
Loon- en prijsbijstelling tranche 2026	2.642.70			207.3	209.2	208.7	177.0	166.7	164.1	161.7	160.3	157.5	156.8	157.9	154.9	
	4	274.505	285.539	70	54	39	76	19	51	02	56	79	51	35	28	
Prijsstijgingen Hoofd- vaarwegennet: Overig (Vernieuwing)	-69.439		-69.439													
Prijsstijgingen Hoofdwe- gennet: Badhoevendorp	-20.000	-10.000	-10.000													
Prijsstijgingen Hoofdwe- gennet: ViA15	-65.000			15.00	15.00	20.00	15.00									
				0	0	0	0									

	11.03															
Bijdragen derden	3	513	443	1.590	11.500	0	0	0	-2.079	0	0	0	0	0	0	0
	39															
	0.1	-	718.12	321.26					195.62	121.71						116.29
DBFM-conversie A12/A15 Ressen (ViA15)	20	17.577	2	2	4.774	16.049	17.976	8	7	78.856	89.164	86.732	85.220	87.015		0
	17															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: A2 Vonderen-Kerensheide	6.6														176.66	
	69														9	
	7.7															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: A4 Vlietland-N14	37	7.737														
	55.															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Autonome Voertuigen en A67 Leenderheide-Geldrop	70															
	0														20.700	35.000
	20															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: E&O terugdraaien BKN besparingsmaatregelen	4.0															
	00	68.000	34.000	34.000	34.000	34.000										
	54.															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: E&O Exogene tegenvallers	87															
	5	52.825	1.600	150	150	150										
	4.9															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Grenscontroles	71	4.971														
	11.															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Individueel Keuze Budget	02															
	9	11.029														
	16.															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Meevaller A1 Apeldoorn-Azelo	85	-														
	0	16.850														
	-															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Meevaller Beter Benutten	2.4															
	59		-2.459													
	-															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Meevaller N35 Combi Nijverdalen	1.0															
	00	-51		-949												
	-															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Meevaller FES Pilot A10 A'dam	2.6															
	98	-2.698														
	-															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Meevaller Spoedwet Wegverbreding	19															
	8			-198												
	17.															
Dekkingsopgave Hoofdwegennet MF: Verzorgingsplaatsen	32															
	0	9.020	8.300													
	-															
HXII: BDU Rijksbijdrage Zuid Holland Bereikbaar 2026	5.2															
	19	-5.219														
	-															
HXII: BDU Spreiden en Mijden	2.4															
	45	-2.445														
HXII: Beter Benutten	-		-3.000	-3.000	-3.000	-1.604										
	10.															

	60														
	4														
	-														
	81														
HXII: Maatwerk KNMI-RWS	8	-818													
	-														
	2.3														
HXII: Overboekingen BOA	28	-2.328													
	-														
	41.														
	44														
HXII: Netwerkgebonden kosten	6	-3.018	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956	-2.956
	-														
HXII: Subsidie DITM	-78	-78													
	-														
	66														
HXII: VeiligheidNL	7	-667													
	-														
	16														
HXII: Samen in transitie decharge	5	-165													
	-														
	16.														
	97	-													
HXII: Subsidieregeling Topsector Logistiek	9	16.979													
	-														
	25														
HXII:Tolheffing	6	-256													
	-														
HXII: Vernieuwing Generieke Processen	55	55													
	-														
	4.9														
HXII: Vrachtwagenheffing	54	-4.954													
	-														
	3.8														
HXII: VSD Spreiden en Mijden	72	-1.750	-1.822	-150	-150										
	-														
	132.48	-	226.63	109.38	119.52	257.98	149.96	214.51	196.75	138.91	230.41	172.62			
Kasschuiven art 12	0	6	96.381	8	4	1	1	1	6	6	3	0	8	17.687	39.352
	-														
Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	55.000	40.000	50.000	45.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	-														
	170.00	225.00				200.00		210.00	-			520.00			
Kaderruilen MF	0	0	0	0		0	50.000	0	45.000	0	50.000	0	0	50.000	50.000
	25.														
Overboeking Benodigde capaciteit aanleg en beheer en onderhoud	17								25.170						
	0														
Overboeking Critical Entities Resilience Directive (CER-richtlijn)	5.4														
	20	1.452	1.452	1.258	1.258										
	64														
	1.4	294.03	274.64												
Overboeking Indexatieverschillen	13	0	0	15.000	15.061	20.000	15.000	0	0	0	7.682	0	0	0	0
	-														
	53														
Overboeking Invulling ambitieuze niveau SEB	5							-535							

Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 12.09							109.82	157.22	114.51	103.48	105.24	107.00	108.76	110.53	286.90
Ontvangsten	93.024	84.334	72.758	77.102	67.995		5	9	9	7	7	7	8	0	4
	-														
11.03															
Bijdragen derden	3	513	443	1.590	11.500					-2.079					
Kasschuiven Hoofdwegennet ontvangsten	0	-314	-477	478	313										
	82.38														
Saldo 2025 Hoofdwegennet Ontvangsten	7	82.387													
Mutaties Voorjaarsnota 2026	82.586	-34	2.068	11.187	0	0	0	0	-2.079	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire wet 2026 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten	175.61					109.82	157.22	112.44	103.48	105.24	107.00	108.76	110.53	286.90	
	0	84.300	74.826	65.915	67.995	5	9	0	7	7	7	8	0	4	
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Hoofdwegennet	93.024	84.334	72.758	77.102	67.995	109.82	157.22	114.51	103.48	105.24	107.00	108.76	110.53	286.90	
						5	9	9	7	7	7	8	0	4	
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2026 Hoofdwegennet	175.61					109.82	157.22	112.44	103.48	105.24	107.00	108.76	110.53	286.90	
	0	84.300	74.826	65.915	67.995	5	9	0	7	7	7	8	0	4	

Tabel 21 Artikel 13 Spoorwegen (bedragen x € 1.000)

	Totaal mutatie															
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039		
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026 Spoorwegen	3.175.694	3.034.507	2.949.327	2.918.182	2.805.365	2.536.244	2.640.937	2.655.445	2.486.730	2.432.195	2.360.118	2.522.532	2.733.899	2.510.307		
Afrekeningen ProRail	61.495	61.495														
Bijdragen derden	1.596	1.596														
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Excessieve Prijsstijgingen instandhouding ProRail	533.000		318.600	214.400												
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: HSL-Zuid: ontwerp-fout viaducten (noord sectie)	70.000	35.000	35.000													
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Mogelijk maken 740m-treinen	39.000	3.000	5.000	10.000	15.000	6.000										
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: PHS Amsterdam (Exploitatie, onderhoud en vernieuwing)	10.889		10.889													
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Spoorknoop Eindhoven	10.000					7.000	3.000									
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Subsidieaanvraag 2026: gematerialiseerde risico's	30.300		14.300	1.700	14.300											
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Subsidieaanvraag 2026: tegenvallers in de scope	7.400		5.300	1.000	100	100	100	100	200	100	100	100	100	100		
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: Subsidieaanvraag 2026: wettelijke vereisten	88.600		21.800	8.600	15.200	4.800	4.800	4.700	4.900	4.700	4.800	4.700	4.900	4.700		
Dekkingsopgave Spoorwegen MF: vervanging ERTMS op HSL-zuid: onderkant bandbreedte	150.000	10.000	21.500	21.500	21.500	21.500	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000		
HXII BDU Bijdrage Vervoersregio Amsterdam (Oude Lijn)	-1.027	-1.027														
HXII: BDU Bijdrage Vervoersregio Amsterdam (Guis-	-3.459	-3.459														

weg)																
HXII: BOA gebiedsprogrammas	-792	-792														
HXII: Laadinfra-middelen ProRail	9.654	9.654														
Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	90.000	70.000	85.000	75.000											
Kaderruilen MF	0	105.00	0	59.000			200.00	150.00	159.00							
							0	0	0	45.000		50.000		50.000	50.000	50.000
Kasschuiven MF artikel 13	0	318.52	163.52	213.52	213.52		-	363.52	163.52	258.52	213.52	263.52	213.52	263.52	163.52	163.52
Overboeking Amsterdam CS Cuypershal naar PHS:Amsterdam	-2.360	-2.360														
Overboeking Bereikbaar Rotterdam naar MF artikel 15	-2.000		-1.750	-250												
Overboeking ERTMS (correctie)	204		204													
Overboeking Faseovergang reservering naar planuitwerking Merwede Linge Lijn	239			239												
Overboeking Faseovergang reservering naar planuitwerking Nedersaksenlijn	10.000	6.000	4.000													
Overboeking Faseovergang verkenning naar planuitwerking Station Nijmegen	55.236	1.800	2.500	5.000	12.000	14.000	10.000	6.000	3.936							
Overboeking Goederenvervoer	55	55														
Overboeking Invulling veiligheid en goederenvervoer	6.400	6.400														
Overboeking naar Ministerie van VRO voor bereikbaarheid Brainport	-52	-52														
Overboeking Onsluiting Woningbouw II	88.801	500	1.000	3.000	3.000	5.000	30.000	30.000	16.301							
Overboeking PHS Rijswijk-Rotterdam naar Spoorcapaciteit 2030	1.374								1.374							
Overboeking Realisatiepacten Kijfhoek vanuit MF artikel 15	6.000		2.000	590	2.000	1.410										
Overboeking Duurzaam Mobiliteit Openbaar Vervoer en Spoor	2.330	2.330														
Overboeking van MF artikel 13.03 naar 17.10	-90			-90												
Overboeking van MF artikel 17 naar 13	195			33		162										
Overboeking Wind in de Zeilen	125	125														
Overboekingen naar EZK	-479	-479														
Saldo 2025 MF artikel 13	11.580	11.580														
WoMo middelen - Herallocatie IBOI 2025	13.029											13.029				
Mutaties Voorjaarsnota 2026	20.156	32.932	142.38	9	14.322	0	126.85	149.62	272.62	181.11	202.42	189.69	202.62	202.72	202.52	202.72
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2026	3.155.	3.468.	3.198.	3.082.	2.782.	2.399.	2.562.	2.894.	2.473.	2.296.	2.232.	2.655.	2.820.	2.935.		
Spoorwegen	538	211	164	211	988	730	913	574	795	608	593	896	114	390		
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 13.09	300.99	150.28	153.28	149.58	163.28	166.28	168.28	170.28	166.48	183.78	167.48	167.48	167.48	242.78		
Ontvangsten	8	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Afrekening tweede helft 2025: diverse projecten	-	129.18															
ProRail	129.186	6															
Bijdragen derden	2.197	2.197															
		150.94															
Saldo 2025: Ontvangsten	150.945	5															
Mutaties Voorjaarsnota 2026		23.956															
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten	324.95	150.28	153.28	149.58	163.28	166.28	168.28	170.28	166.48	183.78	167.48	167.48	167.48	167.48	242.78		
	4	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Spoorwegen	300.99	150.28	153.28	149.58	163.28	166.28	168.28	170.28	166.48	183.78	167.48	167.48	167.48	167.48	242.78		
	8	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletore wet 2026 Spoorwegen	324.95	150.28	153.28	149.58	163.28	166.28	168.28	170.28	166.48	183.78	167.48	167.48	167.48	167.48	242.78		
	4	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Tabel 22 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's (bedragen x € 1.000)

	Totaal mutatie	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 14.01 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's		426.854	199.659	231.014	175.726	197.102	219.0	31	217.593	148.8	70.00	60.00	76.78		
HXII: BDU Bijdrage Metropoolregio Rotterdam Den Haag (Ranstadrail/Metro)	-10.000	-10.000													
HXII: BDU Bijdrage Metropoolregio Rotterdam Den Haag (Stadsbrug)	-1.000	-1.000													
HXII: BDU Bijdrage Metropoolregio Rotterdam Den Haag (Trekvljetbrug)	-4.087	-4.087													
HXII: BDU Bijdrage Metropoolregio Rotterdam Den Haag (Vlietlijn)	-22.066	-22.066													
HXII: BDU Bijdrage Vervoersregio Amsterdam (OV Amsterdam-Haarlemmermeer)	-14.300	-14.300													
Kasschuiven Bereikbaarheidsprogramma's	0	18.500	-11.400	33.900							41.00	0			
Kasschuiven Regionale infrastructuur	0	-11.446	26.729	7.122	13.556	28.174	-2.528	-32.680	42.36	33.81	24.77	45.15			
Overboeking Onsluiting Woningbouw II	44.775								25.00	19.77					
Overboeking HOV4	146.546	35.527	33.305	33.306	44.408				0	5					
Overboeking WoMo II middelen	1.501.272	18.998	85.676	122.064	215.254	364.205	49	154.018	38.69	59.69	15.81				
Herschikking WOKT	-10.000	-10.000							9	4	5				

HXII: Buisleidingen per 2026 niet meer op MF	-3.771	-897	-1.622	-1.252											
HXII: Contractmanagement Connekt	-50	-50													
HXII: Maatwerk KNMI-RWS (deel MF)	-1.016	-1.016													
HXII: NOVEX Rotterdam	-1.000	-300	-400	-300											
HXII: Onderzoek Kustwacht	-500	-500													
HXII: Optimalisatie Wilhelminakanaal	-11.680			-5.000	-6.000	-680									
HXII: Salarisbudget DMZ	-1.680	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120	-120
Overboeking indexatieverschillen	34.207	24.912	26.450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overboekingen naar andere ministeries: Defensie	-31.045	17.930	-1.343	-1.343	-1.343	-1.343	-1.343	-800	-800	-800	-800	-800	-800	-800	-800
Overboekingen naar andere ministeries: EZ	-1.865	-1.865													
Overige mutaties	4.599	2.548	1.196	160	160	535	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijsstijgingen Hoofdvaarwegennet: Overig (Vernieuwing)	69.439		69.439												
Saldo hoofdvaarwegennet 2025	5.542	5.542	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mee en tegenvallers	-35.713	-6.023	-8	-20	0	-2	0	0	0	29.660	0	0	0	0	0
Taakstelling Jetten-I	-309.966	0	-2.250	-4.521	14.735	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846	28.846
				149.59											
Mutaties Voorjaarsnota 2026		57.233	85.287	5	26.761	68.615	70.888	59.951	39.951	49.748	21.919	21.919	48.081	21.401	76.573
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoire wet 2026 Hoofdvaarwegennet		1.604.720	1.645.126	1.429.649	1.623.487	1.631.667	1.382.278	1.606.978	1.666.002	1.451.886	1.536.511	1.618.839	1.611.403	1.489.348	1.570.001
<hr/>															
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten		3.752	2.737	15.491	9.275	9.950	544	150	150	150	150	150	150	150	150
Bijdragen derden	15.427	15.427	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven Hoofdvaarwegennet Ontvangsten	0	-2.766	8.846	-7.028	675	667	-394								
Saldo 2025 ontvangsten	1.144	1.144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletoire wet 2026 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten	16.571	17.557	11.583	8.463	9.950	10.617	150	150	150	150	150	150	150	150	150

Totaal Ontvangsten stand ontwerp- begroting 2026 Hoofdvaarwegennet	3.752	2.737	15.491	9.275	9.950	544	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletoire wet 2026 Hoofdvaarwe- gennet	17.557	11.583	8.463	9.950	10.617	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150

Tabel 24 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer (bedragen x € 1.000)

	Totaal mutatie	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2026 Megaprojecten Verkeer en Ver- voer		591.006	720.610	670.735	798.175	591.343	434.448	555.924	707.446	608.766	535.620	486.989	272.341	388.287	70.404
Afrekening tweede helft 2025 ProRail	11.104	11.104													
Afrekeningen tweede helft 2025: diverse projecten	1.484	1.484													
Bijdragen derden Zuidasdok	2.889	585	28	320		1.956									
Dekkingsopgave MF: Claim niet toegekende IBOI tranche 2025	12.975	7.802	5.173												
Dekking Spoorwegen MF: PHS Amsterdam	69.111	31.184	10.395	27.532											
HXII: RVO ERTMS	-563	-563													
Kaderaanpassing MF Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	70.000	65.000	65.000	70.000										
Kaderruilen MF Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	40.000						40.000							
Kaderaanpassing MF Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	81.500	65.000	65.000	81.500										
Kaderruilen MF Voorjaarsbesluitvorming 2026	0	41.000						41.000							
Kasschuiven PHS	0	22.000	155.000	10.000			50.000						172.000		65.000
Kasschuiven ERTMS	0	88.000	192.211		131.000	0	100.000	0	0	0	0	0	228.000	0	283.211
Kasschuiven Zuidasdok	0	18.952	111.380	9.573	75.094	71.551	160.370	37.563	196.983	196.533	7.647	6.902	131.048		

Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid	1.000	850	642												
Saldo 2025 Externe Veiligheid	807	807													
Mutaties Voorjaarsnota 2026	807														
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid	1.807	850	642												
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten	0	0	0												
Mutaties Voorjaarsnota 2026															
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten	0	0	0												
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2026															
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging								0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2026															
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging								0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet								0	0						
Mutaties Voorjaarsnota 2026															
Stand eerste suppletore wet 2026 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet								0	0						
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026 Overige uitgaven en ontvangsten	1.000	850	642	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2026 Overige uitgaven en ontvangsten	1.807	850	642	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
Saldo 2025 art 18 Ontvangsten	4	4													
Mutaties Voorjaarsnota 2026		4													

Stand eerste suppletioire wet 2026 artikelonder- deel 18.09 Ontvangsten			4
<hr/>			
Ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen			
Nadelig saldo 2025 Saldo van de afgesloten rekeningen	-163.912	-163.912	
Mutaties Voorjaarsnota 2026			-163.912
Stand eerste suppletioire wet 2026 artikelonder- deel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen			-163.912
<hr/>			
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Overige uitgaven en ontvangsten			
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletioire wet 2026 Overige uitgaven en ontvangsten			-163.908

4.2 Bijlage 2 MIRT-Projectenoverzicht

In deze bijlage zijn de MIRT-projecttabellen met de aanlegprojecten en de programma's voor planning en studies opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan één jaar in de oplevering van het project.

De stand «vorig projectbudget» betreft de stand in de Najaarsnota 2025.
De stand «vorig kasbudget» betreft de stand Ontwerpbegroting 2026.

Tabel 26 Projectoverzicht behorende bij 11.01: Verkenningen (bedragen x € 1 miljoen)

Verkenningen (11.01) Projectomschrijving	Projectbudget		Toelichting
	huidig	vorig Voorkeursbeslissing	
Projecten Noord Nederland			
Verkenning Groningen Suiker	98	97	
Vaarverbinding Ameland	247	248	
Nedersaksenlijn	2001	0	1
N33 Noord (Appingedam - Eemshaven)	253	0	2
Projecten Noordwest-Nederland			
OV en Wonen in en rond Utrecht	1478	905	3
OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	1058	1072	4
Verkenning Oude Lijn	1555	1402	5
A27 Zeewolde-Eemnes	200	0	6
Projecten Zuidwest-Nederland			
Verkenning MerwedeLingelijn	57	57	
Verkenning Rail Gent Terneuzen	113	113	
Verkenning BRT Leiden-Zoetermeer	37	37	
A15 Papendrecht -Gorinchem			
Projecten Zuid-Nederland			
A2/N2 (incl. Brainportlijn)	417	417	
Bosch Centraal	249	142	7
Programma SmartwayZ.NL: A58 Breda-Tilburg	0	0	
Projecten Oost-Nederland			
Verkenning Knooppunt OV Nijmegen	0	55	8
Verkenning RegioExpress	89	87	
Verkenning Eurregiorail	33	33	
N35 Wijthmen-Nijverdal	113	112	
Verkenning Veluwelijn	99	0	9
Totaal verkenningsprogramma			
Totaal verkenningsprogramma			
Begroting (MF 11.01)	8.097	4.777	

Toelichting

1. **Nedersaksenlijn:** In verband met de faseovergang naar de verkenningsfase is € 2 miljard overgeboekt van MF 11.03 naar MF 11.01. Tevens is daarna € 10 miljoen overgeboekt van MF 11.01 naar MF 13.03 in verband met het afgeven van een subsidiebeschikking voor de verkenningsfase.
2. **N33 Noord (Appingedam-Eemshaven):** Dit betreft een overboeking van de reservering

- inzet restbudget om een aantal gepauzeerde projecten weer op te starten.
3. **OV en Wonen in en rond Utrecht:** Vanuit de €2,5 miljard WoMo-middelen is € 562,3 miljoen toegevoegd voor de realisatie van de Merwedelijn, ten behoeve van de bouw van 10.000 extra woningen in Groot Merwede t/m 2034 en de inspanning om vanaf 2035 te starten met de ontwikkeling van Rijnenburg. Daarnaast is vanuit de WoMo-middelen aanvullend € 10,8 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025.
  4. **OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer:** Via de BDU-uitkering 2026 is ten behoeve van de OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer € 14 miljoen beschikbaar gesteld aan de Vervoersregio Amsterdam.
  5. **Oude Lijn:** Via de BDU-uitkering 2026 is ten behoeve van de gemaakte studiekosten Oude Lijn € 1 miljoen beschikbaar gesteld aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 11,3 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025. Daarnaast is vanuit de € 2,5 miljard WoMo-middelen € 143 miljoen toegevoegd voor Schiedam (€ 37,9 miljoen) en Leiden (€ 105,1 miljoen) aangezien er rondom de Knooppuntstations in deze plaatsen meer woningen en arbeidsplaatsen worden ontwikkeld dan eerder was voorzien.
  6. **A27 Zeewolde-Eemnes:** Opstart gepauzeerd project A27 Zeewolde-Eemnes: Dit betreft de overboeking van de reservering inzet restbudget van de gepauzeerde projecten (€ 200 miljoen) op artikel 12.03.02 naar artikel 11.01 Verkenningen ten behoeve van de start van de verkenning A27 Zeewolde-Eemnes (IENW/BSK-2025/106021).
  7. **Hub Den Bosch:** Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 1,1 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025. Daarnaast is vanuit de € 2,5 miljard WoMo-middelen € 61,4 miljoen toegevoegd voor de vernieuwing van station 's-Hertogenbosch waarbij op een duurzame manier de capaciteit wordt vergroot. De aanpassingen zijn erop gericht om de autonome reizigersgroei te faciliteren en de stedelijke en regionale woningbouwopgave duurzaam te ontsluiten. Tevens is € 37 miljoen toegevoegd aan het projectbudget in verband met excessieve prijsstijgingen en is € 7,5 miljoen aanvullend toegevoegd vanuit de generieke investeringsruimte zodat hiermee, samen met een aanvullende bijdrage van de

regio, de totale kosten van het project gedekt zijn en de planning- en studiefase van start kan.

8. **Knooppunt OV Nijmegen:** In verband met de faseovergang is € 55,2 miljoen overgeboekt vanuit MF 11.01 naar MF 13.03.04.
9. **Veluwelijn:** Om meer Intercity's op de Veluwelijn, de verbinding tussen Amersfoort en Harderwijk, mogelijk te maken is € 98,7 miljoen gereserveerd vanuit de € 2,5 miljard WoMo middelen voor een keervoorziening, overwegmaatregelen en wellicht ook voor aanvullende maatregelen om een frequentieverhoging mogelijk te maken. De frequentieverhoging maakt de bouw van enkele duizenden woningen in de directe nabijheid van de Veluwelijn mogelijk.

Tabel 27 Projectoverzicht behorende bij 11.03: Reserveringen (bedragen x € 1 miljoen)

Reserveringen (11.03) Projectomschrijving	Budget		Planning	Toelichting
	huidig	vorig	Voorkeursbeslissing	
Projecten Noordwest-Nederland				
Gebiedsprogramma regio Amsterdam	8	8	nvt	
Projecten Zuid-Nederland				
Multimodaal Metropool Regio Eindhoven	0	76	nvt	1
Brainport Eindhoven	753	744		2
Projecten Noord-Nederland				
Westflank Groningen	0	90		3
Reserveringen				
N33 Noord (Appingedam - Eemshaven)	0	253	nvt	4
Nedersaksenlijn	0	2000	nvt	5
Exploitatie en Onderhoud Caribisch Nederland	69	74	nvt	
Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer	7	7	nvt	
ERTMS	788	788	nvt	
Programma Hoogfrequent Spoor	133	133	nvt	
Pakket Zeeland	59	60	nvt	
Elektrificatie Friese Waddenveren	50	50	nvt	
Schoon Emissieloos Bouwen (rijksdiensten)	1	1	nvt	
Reservering Bereikbaarheid WoMo HWN	0	374	nvt	6
Robuuste Hoofdvaarwegen	163	173	nvt	7
Goederenvervoercorridors	0	1	nvt	
Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNI)	174	180	nvt	8
Stikstof	11	14	nvt	9
Verduurzaming Gebouwen	1	1	nvt	
Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur	51	100	nvt	10
Lelylijn	4	4	nvt	
Reservering CER	0	6	nvt	11
Ontsluiting Woningbouw	111	34	nvt	12
Reservering Ontsluiting Woningbouw	0	2441	nvt	13
Reservering Instandhouding	0	224	nvt	14
Totaal reserveringen	2.383	7.836		
Begroting (MF 11.03)	2.383	7.836		

Toelichting

1. **Multimodaal Metropool Regio Eindhoven:** Dit betreft een overboeking ad € 76,1 miljoen

naar art. 12 conform BO MIRT afspraak januari 2026, omdat een groot deel van het budget via de SPUK regeling SVDD in 2026 wordt overgeboekt naar de regio.

2. **Brainport Eindhoven:** Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 9 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025.
3. **Westflank Groningen:** Conform BO MIRT afspraak wordt vanuit de reservering Westflank Groningen € 91 miljoen op artikel 11 (na aanvulling gemiste IBOI 2025 (1,651%)) overgeboekt naar artikel 14 WoMo middelen Westflank Groningen. Vanuit het programma WoMo wordt gewerkt aan een nieuwe SPUK-regeling «Tijdelijke regeling specifieke uitkering woningbouw en mobiliteit». Deze zal naar verwachting medio 2026 worden gepubliceerd. Via een specifieke uitkering onder deze regeling zullen de middelen aan Groningen beschikbaar worden gesteld.
4. **N33 Noord (Appingedam - Eemshaven):** Voor de start van de verkenning N33 Noord worden de gereserveerde middelen naar het artikelonderdeel 11.01 Verkenningen (€ 252,5 miljoen) overgeboekt.
5. **Nedersaksenlijn:** In verband met de faseovergang naar de verkenningsfase is € 2 miljard overgeboekt van MF 11.03 naar MF 11.01.
6. **Bereikbaarheid WOMO HWN:** De resterende Woningbouwmiddelen van het kabinet Rutte IV zijn herverdeeld over diverse projecten. Dit budget is afkomstig vanuit de vijf gepauzeerde wegenprojecten in het voorjaar 2025. De overige middelen vloeien terug naar gemaakte afspraken en problematiek bij het programma WOMO.
7. **Robuuste Hoofdvaarwegen:** Er is € 2,6 miljoen overgeboekt naar het project Ruimte voor de Rivier 2.0 voor sedimentatiesuppleties. Verder is er € 7 miljoen overgeboekt naar de beleidsbegroting Hoofdstuk XII voor extra beleidscapaciteit en inzet voor het project Klimaatbestendige netwerken.
8. **Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNI):** Er is € 5,3 miljoen overgeboekt naar de beleidsbegroting Hoofdstuk XII voor uitvoering in 2026 van het actieplan Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNI). Hiervan is € 1,3 miljoen overgeboekt bij de Voorjaarsnota 2026 en € 4,0 miljoen naar aanleiding van Amendement Stoffer op de Ontwerpbegroting 2026. Voor PBNI is op het MF een reservering aangehouden voor het vervolg vanaf 2026.

Alhoewel er nog geen zekerheid is over een volledig vervolg met inzet vanuit alle betrokken ministeries zijn er kosten die niet ineens wegvallen. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de reserve op het MF in 2026. Dit betreft zowel opdrachten als personele uitgaven en inhuur.

9. **Stikstof:** Dit betreft een overboeking naar Rijkswaterstaat om de extra landelijke taken voor stikstof uit te kunnen voeren. Deze werkzaamheden betreft naast generieke projectoverstijgende ook projectspecifieke advisering en worden uitgevoerd door daarvoor aangenomen stikstofdeskundigen van met name CD en WV.
10. **Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur:** Dit betreft een overboeking van het restant van de middelen voor de opdracht inzake de verduurzaming van asfalt (€ 49 miljoen).
11. **Reservering CER:** Dit betreft een overboeking naar Rijkswaterstaat voor de Critical Entities Resilience Directive (CER-richtlijn) en de Network and Information Security Directive (NIS2-richtlijn) die eind 2022 zijn vastgesteld door de Europese Unie. De richtlijnen zijn gericht op een versterking van de fysieke digitale en economische weerbaarheid van Europese lidstaten. De CER-richtlijn richt zich op de bescherming van organisaties tegen fysieke dreigingen zoals de gevolgen van (terroristische) misdrijven, sabotage en natuurrampen. Deze mutatie voorziet in toekenning van budget voor 2026 tot en met 2029.
12. **Ontsluiting Woningbouw:** Het Rijk reserveert € 131 miljoen vanuit de resterende WoMo-middelen van het kabinet Rutte IV voor een toekomstige herstart van het in 2025 gepauzeerde project A6 Almere Oostvaarders-Lelystad. Zie MIRT-brief januari 2026.
13. **Reservering Ontsluiting Woningbouw Regeerakkoord:** dit betreft een overboeking van € 865,4 miljoen van Gebiedsprogramma's en Overige reserveringen (11.03.01) naar Verkenningen 11.01.01 na de besluitvorming om € 1 miljard Woningbouwmiddelen beschikbaar te stellen voor OV en spoor gerelateerde projecten.
14. **Reservering Instandhouding:** Bij de Voorjaarsbesluitvorming 2026 is besloten om de middelen van de Reservering Instandhouding als dekkingsbron in te zetten voor de dekkingsopgave op het Mobiliteitsfonds.

Tabel 28 Projectoverzicht behorende bij 12.03.01 Aanlegprogramma (bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Kleine projecten / Afronding projecten	28	10	86	86			
Programma snelheidsaanpassing	3	0	56	56			
Programma aansluitingen	2	0	129	129			
Quick Wins Wegen	0	0	12	12			
Verkeersveiligheid Rijks-N-wegen	12	9	39	23			1
ZSM 1+2 (spoedwet wegverbreding)	0	0	1.476	1.476	2016	2016	
Projecten Noordwest-Nederland							
A10 Amsterdam praktijk-proef FES	0	3	41	41	2018	2018	
A10 Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel (Zuidas)	87	86	867	869	2032-2036	2032-2036	
A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere	20	38	1.189	1.222		2027	2
A9 Badhoevedorp	1	0	289	289	2017	2017	
Projecten Zuidwest-Nederland							
A15 Papendrecht-Sliedrecht	0	0	19	19	2021	2021	
A4-A44 Rijnlandroute	0	0	543	543	regio	regio	
A4 Vlietland / N14	5	5	32	32	2020	2020	
N57/59 EuroRAP (verkeersveiligheid)	14	12	22	22			
Projecten Zuid-Nederland							
A2 Passage Maastricht	0	0	686	686	2016	2016	
A4 Dinteloord-Bergen op Zoom	0	0	260	260	2014	2014	
A27 Houten Hooipolder	0	0	110	110	ntb	ntb	
A2 Het Vonderen-Kerensheide	115	132	605	425	2025-2027	2025-2027	3
KTM I Randweg Eindhoven	8	7	34	34			
Projecten Oost-Nederland							
A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15)	0	350	184	1.308	2029-2031	2029-2031	4
A1 Apeldoorn - Azelo: fase 1 en fase 2a	3	3	463	480	2024	2024	
N35 Combiplan Nijverdal	0	0	318	320	2015	2015	
N35 Wijthmen - Nijverdal	18	8	25	25	2018	2018	
Projecten Noord-Nederland							
A7 Zuidelijke Ringweg Groningen fase 2	53	11	967	968	2024	2024	
N31 Leeuwarden (De Haak)	0	0	222	222	2014	2014	
Overige maatregelen							
Fileaanpak	0	0	70	70			
Afrondingen							
Totaal aanlegprogramma	369	674	8.744	9.727			
Totaal uitvoeringsprogramma	369	674	8.744	9.727			
Aanleg uitgaven op MF 12.03.01 mbt Planning en studies							
Programma Aanleg	369	674	8.744	9.727			
Budget Aanleg (MF 12.03.01)			8.744	9.727			
Overprogrammering (-)		-266	0	0			

Toelichting

- Verkeersveiligheid Rijks N-Wegen:** Dit

betreft een overheveling van de risicoreservering voor onvoorziene kosten voor tranche 2 van dit project t.b.v. zowel de grootschalige aanpak van de N36 en de N50 Kampen - Ramspol als het maatregelpakket voor de N14, N44, N59 en N915.

2. **A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA):** Budgetoverheveling vanuit het SAA programma naar A9 Badhoevedorp-Holendrecht als gevolg van herwaardering risicoramingen, van programma naar project.
3. **A2 Het Vonderen-Kerensheide:** Het projectbudget wordt opgehoogd in 2026 n.a.v. het besluit van de minister om door te gaan met project incl. omgevingsmaatregelen.
4. **A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15):** Vanwege de geïntegreerde ophoging (DBFM) wordt het projectbudget verhoogd.

Tabel 29 Projectoverzicht behorende bij 12.03.02 Planning en studies (bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies Hoofdwegennet (12.03.02)	Projectbudget		Planning	Toelichting	
Projectomschrijving	huidig	vorig	TB Openstelling		
Aanleg uitgaven op MF 12.03.01 mbt Planning en studies - projecten	–	–	nvt	nvt	
	1.237	1.249			
Projecten Nationaal			nvt	nvt	
Beter Benutten	72	85	nvt	nvt	1
Geluidsaneringprogramma – weg	580	580	nvt	nvt	
Kosten voorbereiding tol	118	118	nvt	nvt	
Exploitatie tol	565	565	nvt	nvt	
Reservering voor LCC	425	387	nvt	nvt	2
Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata	136	120	nvt	nvt	3
Snelfietsroutes	43	43	nvt	nvt	
Voorbereiding vrachtwagenheffing	376	362	nvt	nvt	4
Investeringsimpuls Verkeersveiligheid	427	423	nvt	nvt	
Maatregelen Fietsveiligheid	7	47	nvt	nvt	5
Verkeersveiligheid Rijks-N-wegen	271	287	nvt	nvt	6
Reservering inzet restbudgetten	0	200	nvt	nvt	7
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	149	161	nvt	nvt	8
Projecten Noordwest-Nederland			nvt	nvt	
A1/A28 Knooppunt Hoevelaken	175	175	ntb	ntb	
A12/A27 Ring Utrecht	1.811	1.802	Vernietigd	nvt	
A7/A8 Amsterdam-Hoorn	24	24		ntb	
A6 Almere Oostvaarders-Lelystad	154	23	ntb	ntb	9
Rijksbijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht			Regio	Regio	
Projecten Zuidwest-Nederland					
A20 Nieuwerkerk a/d IJssel – Gouda	216	216	2028	ntb	
A4 Burgerveen – N14	2	2	ntb	ntb	
A4 Haaglanden – N14	36	36	ntb	ntb	
Westerscheldetunnel	151	151	nvt	nvt	
A16 Van Brienoordcorridor			ntb	ntb	
Projecten Zuid-Nederland					
A2 Deil-'s-Hertogenbosch/Vught			ntb	ntb	
A1/A35 Knooppunt Azelo-Buuren			ntb	ntb	
A50 Ewijk-Bankhoef-Paalgraven			Regio	Regio	
A67/A73 Knooppunt Zaarderheiken	6	6	nvt	nvt	
N65 Vught – Haaren	172	172	ntb	ntb	
Programma SmartwayZ.NL: A67 Leenderheide-Geldrop	58	58	nvt	nvt	10
Programma SmartwayZ.NL: InnovA58	584	581			
Programma SmartwayZ.NL: ITS en Smart Mobility	6	9	ntb	ntb	
Projecten Oost-Nederland			ntb	ntb	11
A1/A30 Barneveld	12	23	ntb	ntb	
N35 Nijverdal – Wierden	129	129	ntb	ntb	
N35 Knooppunt Raalte	26	26	Regio	Regio	
N50 Kampen – Kampen Zuid	17	17	ntb	ntb	
A28 Amersfoort-Hoogeveen	34	34	2026	2028	
Projecten Noord-Nederland					
Toegangsweg Groningen Airport Eelde	13	14	Regio	Regio	
N33 Zuidbroek-Appingedam	202	204	ntb	ntb	
N33 Appingedam-Eemshaven	2	4	ntb	ntb	12
Overige projecten en reserveringen	228	178			
Projecten in voorbereiding			nvt	nvt	13
Projecten Nationaal					
Studiebudget Verkenningen / MIRT onderzoeken					
Programma DUMO					
Programma Fiets					

Tabel 29 Projectoverzicht behorende bij 12.03.02 Planning en studies (bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies Hoofdwegennet (12.03.02)	Projectbudget	Planning	Toelichting
Strategisch plan Verkeersveiligheid Afrondingen			
Totaal programma planning en studies	5.990	6.015	
Begroting (MF 12.03.02)	5.990	6.015	

Toelichting

1. **Beter Benutten:** Dit betreft een overboeking van het MF naar HXII ten behoeve van beleidsmatige opdrachten in het kader van Beter Benutten. De € 10 miljoen was bestemd om met de regio's slimme afspraken te maken over filereducering. De uitgaven voor dit onderwerp worden verantwoord op HXII en het Mobiliteitfonds.
2. **Reservering voor LCC:** Er vindt een herschikking plaats van de LCC reserveringen voor de gepauzeerde en in de tijd te schuiven projecten. Hierdoor kunnen de nog ontbrekende LCC-reserveringen worden getroffen voor de (verkeersveiligheid)projecten N36 en N50 Kampen-Ramspol.
3. **Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata:** Dit betreft een aanvulling vanuit de inzet van de reservering LCC (€ 16 miljoen) vanwege gemiste extrapolatie.
4. **Vorbereiding vrachtheffing:** Dit betreft het saldo van Vrachtwagenheffing, conform middelenafpraak schuift het saldo op het mobiliteitsfonds naar 2026.
5. **Maatregelen Fietsveiligheid:** Dit betreft een overboeking naar ZonMw ten behoeve van het Programma Fietsveiligheid Voorop bij ZonMw. In totaal wordt € 41 miljoen overgeboekt over een looptijd van 2026 tot en met 2033. I&W is de opdrachtgever van dit programma en de uitbetaling aan ZonMw loopt via -VWS als eigenaar.
6. **Verkeersveiligheid Rijks-N-wegen:** Dit betreft een overheveling van de Risicoreservering voor onvoorziene kosten voor tranche 2 van dit project (dus zowelde grootschalige aanpak van de N36 en de N50 Kampen - Ramspol als het maatregelpakket voor de N14, N44, N59 en N915).
7. **Reservering inzet restbudgetten:** Dit betreft de overboeking van de reservering inzet restbudget van de gepauzeerde projecten (€ 200 miljoen) op artikel 12.03.02 naar artikel 11.01 Verkenningen ten behoeve van de start van de verkenning A27 Zeewolde-Eemnes.
8. **Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen:** Dit betreft een aanvulling van het verkenningen- en

- studiebudget.
9. **A6 Almere Oostvaarders - Lelystad:** Het Rijk reserveert € 131 miljoen vanuit de resterende WoMo-middelen van het kabinet Rutte IV voor een toekomstige herstart van het in 2025 gepauzeerde project A6 Almere Oostvaarders-Lelystad.
  10. **Programma SmartwayZ.NL: ITS en Smart Mobility:** Het restbudget ITS/Smart Mobility (uit SmartWayZprogramma) wordt benut voor het beleidsdossier Smart Mobility.
  11. **A1/A30 Barneveld:** Vanwege het pauzeren van het project in 2023 wordt de geraamde regiobijdrage voorlopig afgeboekt.
  12. **N33 Zuidbroek-Appingedam:** In overleg tussen Rijk en regio is de geraamde regiobijdrage met circa € 2 miljoen naar beneden bijgesteld.
  13. **Overige projecten en reserveringen:** IenW werkt aan nieuw uitgiftesystematiek voor het verlenen van vergunningen voor de exploitatie van diensten (tanken\laden\shop) op een verzorgingsplaats. RWS dient de implementatie van dit wetsvoorstel in gang te zetten door het veilingproces organisatorisch in te bedden, zodat tijdig (in 2028) vergunningen kunnen worden verdeeld en het bestaande netwerk van laadinfrastructuur behouden blijft.

Toelichting

Tabel 30 Projectoverzicht behorende bij 12.03.03 Optimalisering gebruik hoofdwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering gebruik (12.03.03) Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Digitale Infrastructuur voor Toekomstbestendige Mobiliteit	32	32		nvt	
Schoon Emissieloos Bouwen	187	187		nvt	
Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam Gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur	166	152		nvt	1
Ring en draaiende houden WoMo	84	133		nvt	2
Reservering kleine maatregelen	280	280		nvt	
Noordwest-Nederland					
Maatregelenpakket regio Amersfoort	50	50		Regio	
Zuidwest-Nederland					
A4/N211 Harnaschknoop	35	35		Regio	
Maatregelenpakket A15 Papendrecht-Gorinchem	16	16		Regio	
Maatregelenpakket A4 Haaglanden-N14	16	16		Regio	
Zuid-Nederland					
Reservering VDL	5	5		nvt	
Ring en draaiende houden WoMo	21	21		nvt	
Quickwins A2 Deil-Vught	14	14		nvt	
Maatregelenpakket A2 Deil-Vught	54	54		Regio	
Maatregelenpakket A58 Stedelijke regio Breda-Tilburg	23	23		Regio	
Multimodaal Metropoolregio Eindhoven (KTM Eindhoven II)	76				
Maatregelenpakket A67 Leenderheide-Geldrop	21			Regio	
afronding	- 1				
Totaal Optimalisering gebruik	1.080	1.018			
Begroting (MF 12.03.03)	1.080	1.018			

Toelichting

1. **Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam Gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur:** Dit betreft de overboeking vanuit de reserveringen ad € 25 miljoen voor de tweede tranche Spreiden en Mijden in lijn met de afspraken met de minister m.b.t. maatregelen Regeerakkoord ambitie. Spreiden en Mijden SPUK valt onder de VSD regeling. Daarnaast zijn de BDU middelen € 7,7 miljoen en € 3,9 miljoen voor Spreiden & Mijden en Publieke Mobiliteit overgeboekt.
2. **Ring en draaiende houden WoMo:** Opdracht aan Rijkswaterstaat voor fase 2 van de aanpak voor het verbeteren van de verkeersdoorstroming op de Ring Amsterdam, Ring Utrecht, Ring Rotterdam/Den Haag en Ring Eindhoven.

Tabel 31 Projectoverzicht behorende bij 12.04 Geïntegreerde contractvormen (bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdwegennet (12.04)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling		Eind Toelichting contract
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Noordwest-Nederland							
A10 Tweede Coentunnel	61	60	2.287	2.280	2013	2013	2037
A12 Lunetten - Veenendaal	40	26	734	734	2012	2012	2033
A1/A6/A9 SA Badhoevedorp-Holendrecht	85	69	1.545	1.510	2027	2027	2040
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A1/A6)	64	63	1.952	1.950	2019	2019	2042
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A6 Almere)	20	18	409	409	2019	2019	2040
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A9 Gaasperdammerweg)	51	49	1.229	1.229	2020	2020	2038
A27/A1 Utrecht-Eemnes-Bunschoten	17	15	383	383	2019	2019	2044
Aflossing tunnels	45	34	966	966			
Projecten Zuidwest-Nederland							
A15 Maasvlakte - Vaanplein	121	70	2.466	2.466	2015	2015	2035
A16 Rotterdam	94	89	2.006	2.004	2025	2025	2043
A24 Blankenburgverbinding	184	145	2.139	2.139	2024	2024	2043
Projecten Zuid-Nederland							
A59 Rosmalen - Geffen	0	0	271	271	2005	2005	2020
A27 Houten-Hooipolder	200	266	2.889	2.889	2029-2031	2029-2031	2046
Projecten Oost-Nederland							
A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15)	72	74	3.167	608	2032	nvt	2051
A12 Ede - Grijsoord	12	10	173	173	2016	2016	2032
N18 Varsseveld - Enschede	14	11	335	335	2018	2018	2034
Projecten Noord-Nederland							
N33 Assen - Zuidbroek	19	16	373	371	2014	2014	2034
Tolgefinancierde uitgaven (NCW)							
Tolgefinancierde uitgaven A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15)		0	599				

1

2

3

Tabel 31 Projectoverzicht behorende bij 12.04 Geïntegreerde contractvormen (bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdwegennet (12.04)	Kasbudget 2026		Projectbudget	Openstelling	Eind Toelichting contract
Afrondingen					
Totaal	1.100	1.015	23.324	21.316	
Budget (MF 12.04)	1.089	1.018	22.967	20.720	

Toelichting

1. **A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA):** Budgetoverheveling vanuit het SAA programma naar A9 Badhoevedorp-Holendrecht als gevolg van herwaardering risicoramingen, van programma naar project.
2. **A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15):** Dit betreft de overheveling van budget Tolopbrengsten A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15) en conversie van het aanlegbudget omgezet naar de DBFM-budgetplaats.
3. **Tolgefinancierde uitgaven A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15):** Het DBFM-contract is in 2025 gegund. Deze Tolopbrengsten A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15) conf inpassingsmodel worden overgeboekt naar de huidige budgetplaats van het contract.

Tabel 32 Projectoverzicht behorende bij 13.03.01 Aanlegprogramma personenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma Personenvervoer (13.03.01)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Maatregelenpakket HSL Zuid	36	32	347	347		divers	
Benutten Betrouwbaarheid & Capaciteit							
Geluidsanering Spoorwegen (MJPG)	31	66	631	631		divers	
Programma Behandelen en Opstellen	24	20	192	193		divers	
Uitvoeringsprogramma geluid emplacementen (UPGE)	0	0	27	30		divers	1
Verbeteraanpak stations	3	4	10	12		divers	2
Spoorcapaciteit 2030	45	66	851	870		divers	3
Innovatieprogramma Spoortrillingen	3	2	23	23		divers	
Regionale knelpunten	0	1	17	17		divers	
Stations en stationsaanpassingen							
Kleine stations	0	0	13	13		divers	
Toegankelijkheid stations	10	9	528	528		divers	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Programma ATB-Vv	4	3	82	82		divers	
Fietsparkeren bij stations	18	24	455	460		divers	
Kleine projecten personenvervoer	41	32	227	221		divers	
Nazorg gereedgekomen lijnen/haltes	2	3	27	29		divers	
Programma Overwegen	52	71	942	943		divers	
Programma aanpak suïcidepreventie	5	4	22	22		2021/2026	
Programma kleine functiewijzigingen	9	12	401	401		divers	
Maaslijn	44	63	230	230		divers	
Schoon en Emissieloos Bouwen	4	4	101	89		divers	4
Projecten Noordwest-Nederland							
Stations en Stationsaanpassingen							
Paspoort- en beveiligingsfaciliteiten op A'dam CS	0	2	22	22		divers	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Programma Wind in de Zeilen	4	4	10	10		divers	
Stations en Stationsaanpassingen							
Emplacement Den Haag centraal	20	19	121	119		2023/2026	
Projecten Oost Nederland							
Traject Oost	9	8	224	224		divers	
Regionale lijnen	0	0	17	17		2017/2021	
Projecten Noord Nederland							
Sporendriehoek Noord-Nederland	11	12	147	146		divers	
Totaal	377	459	5668	5680			
Planning- en studieuitgaven binnen aanlegprogramma	- 25	- 30	- 224	- 201			
Afrekening voorschotten	32	0	329	297			

Tabel 32 Projectoverzicht behorende bij 13.03.01 Aanlegprogramma personenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma Personenvervoer (13.03.01)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling	Toelichting
Aanleg uitgaven binnen planning en studies	20	14	88	87		
Aanleg uitgaven binnen MF11						
Overprogrammering (-)	- 206					
Budget Aanleg (MF 13.03.01)	199	443	5862	5863		

Toelichting

1. **Uitvoeringsprogramma Geluid Emplacementen (UPGE):** Om de aanpak van spoortrillingen verder voor te bereiden in lijn met de “Minder Hinderdoelstellingen” is € 3 miljoen overgeboekt naar het programma Minder Hinder (MF 13.03.02).
2. **Verbeteraanpak stations:** Er is € 2,3 miljoen overgeboekt naar Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (EOV) ter dekking van de kosten voor onderhoud van in beheer te nemen aanlegprojecten.
3. **Spoorcapaciteit 2030:** Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 10,3 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025 en vanuit het per 1 januari 2026 afgesloten project Rijswijk-Rotterdam is € 1,4 miljoen toegevoegd naar aanleiding van het besluit om de resterende werkzaamheden met betrekking tot baanstabieleit uit te voeren binnen dit programma. Ter dekking van de kosten voor onderhoud van in beheer te nemen aanlegprojecten is € 30,7 miljoen overgeboekt naar Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (EOV).
4. **Schoon en emissieloos bouwen:** Vanuit het Klimaatfonds zijn er via een aparte regeling extra middelen beschikbaar gesteld ter dekking van laadinfrastructuur SEB binnen ProRail. Om die reden is de hiervoor gereserveerde € 12 miljoen toegevoegd aan dit budget.

Tabel 33 Projectoverzicht behorende bij 13.03.02 Aanlegprogramma goederenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

Aanleg programma Goederenvervoer (13.03.02)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Optimalisering Goederencorridor Rotterdam-Genua	0	0	172	172	divers	divers	
Programma Emplacementen op orde	0	5	233	232	divers	divers	
Kleine projecten goederenvervoer	7	25	36	58	divers	divers	1
Projecten Zuidwest-Nederland							
Calandbrug	1	8	276	276	divers	divers	
Spooraansluiting 2e Maasvlakte achterlandverbinding	26	15	356	267	divers	divers	2
Projecten Oost Nederland							
Uitv.progr Goederenroute Elst-Deventer-Twente (NaNov)	2	6	146	146	divers	divers	
Overige projecten							
Nazorg gereedgekomen projecten Afrondingen	1	0	2	1	divers	divers	3
Totaal	37	60	1220	1151			
Planning en studieuitgaven binnen het aanlegprogramma	-12	-10	-485	-413			
Afrekening voorschotten	1	0	42	42			
Aanleguitgaven binnen planning en studies	0	0	2	1			
Budget Aanleg (MF 13.03.02)	26	50	778	781			

Toelichting

1. **Kleine projecten goederenvervoer:** Om de aanpak van spoortrillingen verder voor te bereiden in lijn met de "Minder Hinder-doelstellingen" is € 3 miljoen toegevoegd vanuit het programma Uitvoeringsprogramma Geluid Emplacementen aan het deelproject Minder Hinder. Vanuit de generieke investeringsruimte is € 1 miljoen toegevoegd aan het deelproject Beter Benutten Spoor. Daarnaast was binnen deze post € 24 miljoen gereserveerd voor een vernieuwd perspectief voor het wagenladingvervoer waarmee ProRail een neutrale dienstvoorziening op Kijfhoek kan realiseren en ruimte heeft om bij de vaststelling van het heuveltarief op Kijfhoek tot een voldoende concurrerend heuveltarief te komen. Omdat dit binnen de scope van EOv valt, is het hiervoor gereserveerde budget overgeboekt naar MF artikel 13.02.
2. **Spooraansluiting 2^e Maasvlakte achterlandverbinding:** Ten behoeve van de ontwikkeling en bereikbaarheid van grootschalige woningbouw in de omgeving van emplacement IJsselmonde is vanuit de 2,5 miljard WoMo-middelen € 89 miljoen toegevoegd om de verplaatsing van een spoorbundel op IJsselmonde naar de Maasvlakte mogelijk te maken. Het pakket aan projecten bestaat uit de aanleg (door het Havenbedrijf Rotterdam) van

bundel 2 op emplacement Maasvlakte Zuid, de dubbelsporige aansluiting van Maasvlakte Zuid op de C2 bocht en het elektrificeren van de Distridriehoek tussen de emplacementen Maasvlakte West en Zuid.

3. **Nazorg gereedgekomen projecten:** In verband met de subsidievaststelling van het deelproject Realisatie brandblusvoorzieningen is € 0,6 miljoen toegevoegd ten behoeve van de nazorgwerkzaamheden van dit project.

Tabel 34 Projectoverzicht behorende bij 13.03.03 Optimalisering gebruik spoorwegen (bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering gebruik (13.03.03) Projectomschrijving	Projectbudget		Planning		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Modal shift OVS	11	11	nvt	nvt	
Totaal	11	11			
Begroting (MF 13.03.03)	11	11			

Tabel 35 Projectoverzicht behorende bij 13.03.04 planuitwerkingsprogramma personenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer (13.03.04) Projectomschrijving	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal					
Beter Benutten Decentraal Spoor (fase 2)	11	11			
Grensoverschrijdend Spoorvervoer	146	145			
Kleine projecten Personenvervoer	79	79			
Reizigerfonds	3	3			
Projecten Zuid-Nederland					
Toekomstvast Spoor Zuid NL	212	201			1
Projecten Zuidwest-Nederland					
Stadionpark Rotterdam	140	139			
Projecten Oost-Nederland					
Verduurzaming Dieselspoorlijnen	98	98			
Quick scan decentraal spoor Gelderland	12	12	divers	divers	
OV knooppunt Nijmegen Centrumzijde	62	0			2
Projecten Noordwest-Nederland					
Multimodale knoop Schiphol	146	146	divers	divers	
Amsterdam Zuid 3e perron	429	429	divers	divers	
Projecten Noord Nederland					
Meppel: Spoor- en perroncapaciteit	179	179	divers	divers	
Lelylijn	5	5	divers	divers	
HRMK Spoorbrug	82	82	divers	divers	
Overige projecten en reserveringen					
Studie en innovatiebudget	48	48			
Afrondingen					
Totaal	1.652	1.577			
Afrekening voorschotten	39	31			
Aanleguitgaven binnen planning en studies	- 88	- 87			
Planning en studieuitgaven binnen het programma PHS	195	195			
Planning en studieuitgaven binnen het aanlegprogramma of MF 11	277	245			
Begroting (MF 13.03.04)	2075	1961			

Toelichting

1. **Toekomstvast Spoor Zuid NL:** Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 1,4 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025. Tevens is het projectbudget verhoogd met € 10 miljoen vanuit de generieke investeringsruimte omdat uit het onderzoek is gebleken dat er aanvullende maatregelen nodig zijn voor de stabilisatie van de ondergrond aan de westzijde van station Eindhoven.
2. **OV knooppunt Nijmegen Centrumzijde:** In verband met de faseovergang is € 55,2 miljoen overgeboekt vanuit MF 11 naar MF 13. Daarnaast wordt de scope Fietsparkeren uitgevoerd binnen dit project en is € 4,8 miljoen toegevoegd vanuit het programma Fietsparkeren. De via een specifieke uitkering (SPUK) toegekende kosten voor de verkenning zijn € 2,1 miljoen lager uitgevallen dan gepland en deze gelden zijn, conform het gestelde hierover in de beschikking, teruggevorderd en toegevoegd aan het projectbudget waarmee de totale projectkosten gedekt zijn.

Tabel 36 Projectoverzicht behorende bij 13.03.05 planuitwerkingsprogramma goederenvervoer (bedragen x € 1 miljoen)

Planuitwerkingsprogramma Goederenvervoer (13.03.05)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Planuitwerkingskosten van realisatieprogramma MF 13.03.02					
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Goederenvervoer	2	2			
Overige projecten en reserveringen					
Programma 740 treinen	129	90			1
Totaal programma planning en studies goederenvervoer	132	92			
Afrekening voorschotten	4	2			
Planning en studieuitgaven binnen het aanlegprogramma	485	413			
Aanleguitgaven binnen planning en studies	- 2	- 1			
Begroting (MF 13.03.05)	619	507			

Toelichting

1. **Programma 740 meter treinen:** In 2022 zijn middelen beschikbaar gemaakt om delen van het netwerk (Moerdijk, Lage Zwaluwe, Hengelo, Rotterdam Noord, Roosendaal, Venlo) geschikt te maken voor het rijden van treinen met een lengte van 740 meter. Om het rijden van 740 meter-treinen mogelijk te maken op de drukste corridors zijn twee additionele investeringen nodig in Deventer en Tilburg. Om die reden is € 39 miljoen toegevoegd vanuit de generieke investeringsruimte.

Tabel 37 Projectoverzicht behorende bij 13.04 Geïntegreerde contractvormen (bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Spoorwegen (13.04)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Beschikbaarheidsvergoeding	238	220	3.775	3.690			1
Rente- en belastingaanpassingen	2		141	141			
Totaal	240	220	3.916	3.831			
Begroting (MF 13.04)	240	220	3.916	3.831			

Toelichting

1. **Beschikbaarheidsvergoeding:** ProRail heeft in samenwerking met Infrasppeed geconstateerd dat er ontwerpfouten zijn gemaakt bij 10 viaducten op de HSL. Vanuit beheersbaarheid is bij Voorjaarsnota 2025 een gefaseerde aanpak voor de herstel van de viaducten voorgesteld. Voor de jaren 2027 en 2028 wordt nu in totaal € 70 miljoen vrijgemaakt om de eerste viaducten te herstellen. Daarnaast wordt er € 14,5 miljoen terugbetaald door Infrasppeed in verband met de afrekening over 2024.

Tabel 38 Projectoverzicht behorende bij 14.01.02 planuitwerkingsprogramma regionaal, lokale infrastructuur (bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies regionaal, lokale infrastructuur (14.01.02)	Projectbudget 2025		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
OV Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer					
Overige projecten en reserveringen					
Rotterdam HOV	702	691			1
Randstadrail/Metronet Rotterdam	265	275			2
De Vlietlijn	352	329			3
Projecten in voorbereiding	20	20			
Overige projecten in voorbereiding	55	62			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	1.394	1.377			
Planuitwerkingkosten op MF 11	28	42			
Begroting (MF 14.01.02)	1.422	1.419			

Toelichting

1. **Rotterdam HOV:** Via de BDU-uitkering 2026 is ten behoeve van de Kwartiermakersfase en de bijdrage aan de planstudie Stadsbrug € 0,8 miljoen beschikbaar gesteld aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en is het btw-deel ter hoogte van € 0,2 miljoen in het btw-compensatiefonds (BCF) gestort. Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 11,4 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025.
2. **Randstadrail/Metronet Rotterdam:** Via de BDU-uitkering 2026 is ten behoeve van Metronet Rotterdam € 8,3 miljoen beschikbaar gesteld aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en is het btw-deel ter hoogte van € 1,7

- miljoen in het btw-compensatiefonds (BCF) gestort.
3. **De Vlietlijn:** Via de BDU-uitkering is ten behoeve van het project Trekvlietbrug € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en het btw-deel ter hoogte van € 0,7 miljoen is in het btw-compensatiefonds (BCF) gestort. Daarnaast is voor de planstudiefase Vlietlijn en het partieel uitvoeringsbesluit € 18,2 miljoen beschikbaar gesteld via de BDU-uitkering 2026 en is het btw-deel ter hoogte van € 3,8 miljoen in het btw-compensatiefonds (BCF) gestort. Vanuit de WoMo-middelen is aanvullend € 3,8 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025. Tot slot is vanuit de € 2,5 miljard WoMo-middelen € 44,8 miljoen toegevoegd voor de aanleg van een tunnel onder de sporendriehoek in het Binckhorstgebied. De tunnel is nodig om de ongelijkvloerse kruising van de trambaan te realiseren. Dit komt de bereikbaarheid en ontwikkelpotentie van het gebied rondom de spoorviaducten ten goede.

Tabel 39 Projectoverzicht behorende bij 14.01.03 aanlegprogramma regionaal, lokale infrastructuur (bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma regionaal, lokale infra-structuur (14.01.03)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	
Projecten Zuidwest-Nederland							
HOV-NET Zuid-Holland Noord (vh Rijn-Gouwelijn)	24	39	185	185			
Afrondingen	0	0	0	0			
Begroting (MF 14.01.03)	24	39	185	185			

Tabel 40 Projectenoverzicht behorende bij 14.03.04 Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (Bedragen x € 1 miljoen)

Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (14.03.04):	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	
Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	212	142	2.859	1.393			1
Begroting (MF 14.03.04)	212	142	2.859	1.393			

Toelichting

1. In het kader van Woningbouw en Mobiliteit is door het Kabinet Schoof nog eens € 2,5 miljard euro extra beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn met OB26 van de aanvullende post bij Financiën overgekomen naar artikel 11 van het mobiliteitsfonds. Dit budget wordt nu onderverdeeld over de verschillende artikelen. Er wordt in totaal € 1,2 miljard ingezet voor Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) op artikel 14. en € 1,3 miljard is gereserveerd

voor de grootschalige woningbouwgebieden. Wat betreft de € 1,3 miljard grootschalige woningbouwgebieden vloeit € 1,0 miljard naar OV en spoor gerelateerde projecten en € 283 miljoen naar artikel 14 grootschalige woningbouwgebieden.

Tabel 41 Projectenoverzicht behorende bij 14.03.05 Mobiliteitspakketten (Bedragen x € 1 miljoen)

Mobiliteitspakketten (14.03.05) Projectomschrijving	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Mobiliteitspakketten	197	346	1.308	1.004			1
Begroting (MF 14.03.05)	197	346	1.308	1.004			

Toelichting

1. In het kader van Woningbouw en Mobiliteit is door het Kabinet Schoof nog eens € 2,5 miljard euro extra beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn met OB26 van de aanvullende post bij Financiën overgekomen naar artikel 11 van het mobiliteitsfonds. Dit budget wordt nu onderverdeeld over de verschillende artikelen. Er wordt in totaal € 1,2 miljard ingezet voor Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) op artikel 14. en € 1,3 miljard is gereserveerd voor de grootschalige woningbouwgebieden. Wat betreft de € 1,3 miljard grootschalige woningbouwgebieden vloeit € 1,0 miljard naar OV en spoor gerelateerde projecten en € 283 miljoen naar artikel 14 grootschalige woningbouwgebieden.

Tabel 42 Projectoverzicht behorende bij 15.03.01 Aanlegprogramma hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Beter Benutten			16	16			geen
Impuls Dynamisch Verkeermanagement			100	100			2018
Walradarsystemen	1	0	35	35			divers
Regeling Kademuren	2	2	11	9			nvt
reservering ERTVS	11		631	631			
Projecten Noordwest-Nederland							
De Zaan (Wilhelminasluis)	3	3	14	14			2020
Lichtenen buitenhaven Ijmuiden	1		83	83			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Beneden-Lek			13	13			2022
Capaciteitsuitbreiding overnachtingsplaatsen Merwede			7	7			2021
Nieuwe Sluis Terneuzen	46	65	1.302	1.271			2024
Project Mainport Rotterdam	1		1147	1147			
Projecten Zuid-Nederland							
Maasroute modernisering fase 2	7	71	865	873			2027
Zuid-Willemsvaart: aanleg Maximakanaal en opwaarderen tot Veghel	1	1	429	429			2015
sluis II wilhelminakanaal	8	6	97	95			
Projecten Oost-Nederland							
Toekomstvisie Waal	4	1	154	150			2024
Verruiming Twentekanalen fase 2	1	1	235	235			2023
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)	1		59	59			2017
Projecten Noord-Nederland							
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 1: verbreding tot klasse Va		0	282	286			2017
Verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee	1	0	39	39			2018
Sluiscomplex Kornwerderzand			513	513			2025-2029
Overige Projecten							
Kleine projecten / afronding projecten	3	1	205	203			divers
Afrondingen	1			2			divers
Totaal uitvoeringsprogramma	92	151	6.237	6.210			
Aanleg uitgaven op MF 15.03.01 mbt planning en studies			- 87	- 75			
Programma Aanleg	92	151	6.150	6.135			
Uitgaven mbt planning en studies op MF 15.03.02 mbt het programma aanleg			77	77			
Budget Aanleg (MF 15.03.01)	92	151	6.227	6.212			
Overprogrammering (-)							

Toelichting

1. Nieuwe Sluis Terneuzen: Er wordt € 15,0 miljoen extra ontvangen uit Vlaanderen.

- Daarnaast wordt er ook € 8,0 miljoen overgeheveld uit de beleidsreservering vanwege onbekende verontreinigingen.
2. Maasroute 2e fase: het project zit in de afrondende fase en er is gebleken dat er er minder budget nodig is. Dit vloeit nu terug naar de generieke investeringsruimte en de reservering VenR.

Tabel 43 Projectoverzicht behorende bij 15.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel Projectoverzicht behorende bij 15.03.02: Planning en studies Hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Aanleg uitgaven op MF 15.03.01 mbt planning en studies	- 87	- 75			nvt
Uitgaven mbt planning en studies op MF 15.03.02 mbt het programma aanleg	77	77			nvt
Projecten Nationaal					
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	32	34			nvt
Reservering voor LCC	471	471			nvt
Reservering voor scheepvaartveiligheid maatregelen agv Wind op Zee	412	426			nvt 1
Projecten Noordwest-Nederland					
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer	7	7		2025 – 2027	
Vaarweg IJsselmeer-Meppel	0	0			ntb
Projecten Zuidwest-Nederland					
Capaciteit Volkeraksluizen	0	0			ntb
Projecten Oost-Nederland					
Bovenloop IJssel (IJsselkop tot Zutphen)	42	42			ntb
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen IJssel	33	33			ntb
Projecten Noord-Nederland					
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2	527	515		2024 – 2028	2
Overige projecten en reserveringen	497	493			
Projecten in voorbereiding					
Projecten Zuidwest-Nederland					
Kreekraksluizen					ntb
Projecten Oost-Nederland					
Verkenning IJssel fase 2					
Overige projecten in voorbereiding					
Gesignaleerde risico's					
Afrondingen					1
Totaal programma planning en studies	2.011	2.024			
Begroting (MF 15.03.02)	2.011	2.024			

Toelichting

1. Wind op Zee: Naar het ministerie van EZ is € 1,4 miljoen overgeboekt voor het onderzoeksprogramma SVV Noordzee 2026. Naar het ministerie van Defensie is € 12,5 miljoen overgeboekt voor de IenW bijdrage aan de kosten van noodstelephulp schepen (ERTV Zuid en ERTV Midden), welke de Kustwacht huurt bij de Rijksrederij voor 2026
2. Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2: Het verschil

wordt veroorzaakt doordat € 12,3 miljoen restbudget van het project Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 1 is overgeboekt naar het project Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2.

Tabel 44 Projectoverzicht behorende bij 15.03.03 Optimalisering gebruik hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel Projectoverzicht behorende bij 15.03.03: Optimalisering Hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering Hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	Huidig
Projectomschrijving					
Modal shift van weg naar water	23	27			nvt 1
Totaal Optimalisering gebruik	23	27			
Begroting (MF 15.03.03)	23	27			

Tabel 45 Projectoverzicht behorende bij 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdvaarwegennet (15.04)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling
Projectomschrijving	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	Huidig
Projecten Noordwest-Nederland					
Lekkanaal: 3e kolk Beatrixsluis en verbreding kanaalzijde/uitbreiding ligplaatsen	15	16	448	448	
Zeetoeegang IJmond	39	43	1.301	1.301	
Projecten Oost-Nederland					
Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde	7	5	178	178	
Projecten Zuid-Nederland					
Keersluis Limmel	3	3	97	97	
Afrondingen		1	- 1	- 1	
Totaal uitvoeringsprogramma	64	68	2.023	2.023	
begroting (MF 15.04)	64	68	2.023	2.023	

Tabel 46 Projectoverzicht behorende bij 17.07 ERTMS (bedragen x € 1 miljoen)

ERTMS (17.07)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
ERTMS						
Realisatiefase	253	528	3.459	3.460		divers
Planuitwerkingsfase		0	90	90		divers
Programma	253	528	3.549	3.550		
Afrekening voorschotten	11		47	36		
Overprogrammering (-)	- 136	- 346				
Begroting (MF 17.07)	128	182	3.596	3.586		

Tabel 47 Projectoverzicht behorende bij 17.08 ZuidasDok (bedragen x € 1 miljoen)

ZuidasDok (17.08)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
ZuidasDok							
Generiek en ruimtelijke inrichting	0	0	66	66	2017	2017	
Projectorganisatie en voorbereiding	51	45	635	629	2035-2037	2028-2029	1
Tunnel en A10	130	75	1.603	1.599	2035-2037	2028-2029	
OVT incl. keerspoor	140	153	1.193	1.173	2035-2037	2028-2029	2
Afrondingen							
Programma	321	273	3.497	3.466			
Begroting (MF 17.08)	321	273	3.497	3.466			

Toelichting

- Projectorganisatie en voorbereiding:** De Projectmanagement, Engineering, Advies en Toezicht-kosten in verband met de noodzakelijke vervanging van de Schinkelbrug 2 worden aan de scope van Zuidasdok toegevoegd (€ 4,7 miljoen) en vallen de totale inhuurkosten bij in 2025 lager uit (€5,7 miljoen). Verder is er vanuit de generieke investeringsruimte in de jaren 2026 en 2027 aanvullend € 2 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025.
- OVT incl. keerspoor:** Vanuit de generieke investeringsruimte is in de jaren 2026 en 2027 aanvullend € 6,7 miljoen toegevoegd ter compensatie van de ingehouden prijsbijstelling 2025.

Tabel 48 Projectoverzicht behorende bij 17.10 PHS (bedragen x € 1 miljoen)

Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (17.10)	Kasbudget 2026		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Programma Hoogfrequent Spoorvervoer							
In dienst gestelde projecten							
PHS: Doorstroomstation Utrecht	0	0	253	253		2017	
PHS: Spooromgeving Geldermalsen	0	0	149	149		2021	
PHS: Rijswijk - Rotterdam	0	1	351	377		2028	1
PHS Ede	0	1	76	78		2022 2031	
Lopende projecten							
PHS: Meteren - Boxtel	70	45	825	825		2024- 2026	
PHS Amsterdam	88	114	1.160	1.088		2030- 2032	2
PHS: Amsterdam-Alkmaar	14	16	303	303		2029- 2030	
PHS maatregelen TEV	18	29	147	147		divers	
PHS: Nijmegen West-Entree	40	34	213	213		2016	
OV-SAAL korte termijn	0	0	630	630		2026- 2028	
OV-SAAL middellange termijn	0	0	98	98		divers	
PHS: Overige maatregelen (projecten < € 50 miljoen) af rondingen	34	33	258	250			
		1		- 2			
Planning en studies							
Diverse corridors	7	4	663	643			3
Programma	270	278	5.124	5.052			
Afrekening voorschotten	0	0	106	106			
Overprogrammering (-)	- 134	- 142					
Begroting (MF 17.10)	- 193	- 142	5230	5158			

Toelichting

1. **PHS Rijswijk-Rotterdam:** De subsidie van dit project is vastgesteld per 1 januari 2026. Vanuit het resterende budget is € 1,4 miljoen overgeboekt naar het programma Spoorcapaciteit 20230 naar aanleiding van het besluit om de resterende werkzaamheden met betrekking tot baanstabiliteit uit te voeren binnen dit programma. Daarnaast is € 1,8 miljoen overgeboekt naar de post Nazorg en is € 23 miljoen vrijvallend projectbudget onvoorzien toegevoegd aan het planuitwerkingsbudget PHS ter verlagings van het potentieel tekort.
2. **PHS Amsterdam:** Naar aanleiding het besluit om de uitvoering van de verbreding van de Oosttunnel te Amsterdam CS onder te brengen binnen het pakket van maatregelen in het kader van PHS is het hiervoor binnen het project Amsterdam Cuypershal gereserveerde budget ter hoogte van € 2,6 miljoen overgeboekt naar het project PHS Amsterdam Centraal. Daarnaast heeft het project, zoals in de twaalfde voortgangsrapportage op het programma

hoogfrequent spoorvervoer is aangegeven, een herfasering moeten doorvoeren met een vertraging van bouwwerkzaamheden en hogere kosten tot gevolg (Kamerstuk 32404-127). De projectkosten nemen toe met € 69,1 miljoen, enerzijds veroorzaakt doordat de onderhoudswerkzaamheden aan een viaduct meer tijd in beslag nemen dan gepland, anderzijds door complexere werkzaamheden door de toevoeging van de internationale terminal.

3. **Diverse corridors:** In verband met het afgeven van de realisatiebeschikking PHS Overige kleine maatregelen is € 4,8 miljoen overgeboekt naar het realisatieprogramma. In verband met een negatieve afrekening over 2025 is het projectbudget verhoogd met € 0,8 miljoen via een desalderingsmutatie met het ontvangstenartikel. In verband met een herziening van het toegekende AK-percentages bij de aanvullende subsidiebeschikking PHS Wissels Almere Oostvaarders is € 1 miljoen vanuit dit projectbudget afgeboekt en weer toegevoegd aan het planuitwerkingsbudget PHS. Daarnaast is naar aanleiding van de subsidievaststelling van het project Rijswijk-Rotterdam € 23 miljoen vrijvallend projectbudget onvoorzien toegevoegd aan het planuitwerkingsbudget PHS ter verlaging van het potentieel tekort.